СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 118. Джерзі Сіти, Н. Дж., субота, 24-го травня 1941. No. 118. Jersey City, N. J., Saturday, May 24, 1941 VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПОДІЛЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛЬОТИ НА ЧАСТИНИ

ВАШИНҐТОН. — Адмірал Нимиц перед конґресовим комітетом правних справ заявив, що американська воєнна фльота, якої велика більшість стоїть нині на Далекім Сході, буде розділена на малі частини, для певних морських ділань. Деякі частини цеї фльоти будуть перетягнені на Атлянтійський бік. Адмірал Нимиц, на запит одного члена комітету, яка це буде роля тих малих частин фльоти, відмовився дати точнішу відповідь.

ВИСЛІД ГОЛОСУВАННЯ В ФАБРИЦІ ФОРДА.

ДІТРОЙТ. — В фабриці Форда відбулось голосування робітників, щоб усталити, котра робітнича юнія має право заключати з фабрикою збірну умову праці? Велику більшість одержала юнія, належача до К.П.О. Вона дістала 70 відсотків голосів. Юнія, належача до А.Ф.П. дістала 27 і пів відсотка. Решта бальотів пішла на „ніяку юнію", або була уневажнена. Заряд фабрики заявив, що є незадоволений з такого голосування, але підчиниться його вислідові, бо так вимагає закон. Провідники юнії заявили, що це голосування є історичним і воно закінчує робітничу боротьбу за юнії. Форд був одним з найвпертіших фабрикантів, що виступали проти юнії і проти „замкнення фабрики". Юнійні провідники також заявили, що в новій умові праці будуть домагатись по 10 центів підвишки на годину.

РУЗВЕЛТ ПРО КОРИСТУВАННЯ МОРЯМИ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт в своїм листі до голови американської морської комісії, адмірала Ленда, говорить, що Америка буде будувати чимраз більше і чимраз скоріші кораблі, які доставлятимуть воюючим демократіям і вільним народам всі потрібні для війни продукти. Ці кораблі, говорив президент, будуть обслуговувати американські моряки.

СПІВПРАЦЯ НАСЕЛЕННЯ З ФЕДЕРАЛЬНИМ БЮРОМ.

ВАШИНҐТОН. — Голова Федерального Бюра Дослідів, Едґар Гувер, заявив, що його бюро приступило до зорганізування помічної сили, зложеної з 150,000 цивільних людей, які будуть розсипані по всіх закутках Злучених Держав Америки і будуть зовсім безплатно співпрацювати з Бюром в ціли поборювання всяких шкідливих, підривних елементів, приналежних до „пятої колюмни".

ЖУРНАЛІСТ ТОВАРИШИТЬ КОНВОЄВІ.

НЮ ЙОРК. — В тижневику Колієра є поміщена стаття американського журналіста Рейнольдса, який хотів дістати першорядних вражінь з їзди на конвою і присівся до такого одного конвою, який виїхав з канадійського порту. Той конвой мав спочатку 25 торговельних кораблів. Але по пяти днях до нього прилучилось ще 25 кораблів, разом 50. Ті кораблі везли на собі матеріялу на приблизно сто міліонів долярів. Вони мали біля себе відповідну воєнну охорону. По дорозі, каже Рейнольдс, лиш раз наскочила на них німецька субмарина, яку одначе конвоюючі воєнні кораблі знищили. Цілий конвой заїхав щасливо до Англії і не втратив ні одного корабля, каже Рейнольдс.

ВИПРОБОВУЮТЬ ПОЖАРНІ ОДЯГИ.

НЮ ЙОРК. — Нюйорська пожарна сторожа, випробовувала свої нові асбестові одяги, при помочи яких можна залазити в саму середину вогню і там гасити його. Такі одяги на широку скалю уживають нині англійські пожарники, які гасять вогні спричинені летунськими нападами. Цій пробі приглядалось трьох британських пожарників, які ствердили, що нюйорські пожарні одяги є дуже добрі.

ЛЯ ҐВАРДІЯ ЗАЧИНАЄ ОРҐАНІЗУВАТИ.

НЮ ЙОРК. — Ля Ґвардія, якого недавно президент Рузвелт назначив головою бюра цивільної оборони, не тратячи часу, почав орґанізувати орґанізацію, що матиме до діла з обороною краю на випадок чужих нападів. До тої орґанізації, говорив Ля Ґвардія журналістам, будуть належати 80% цивільного, неплаченого населення, жінок і чоловіків, та дітей поверх 16 року життя. Вони матимуть до діла в першу чергу з гашенням вогню, опікою над раненими, слідкуванням за чужими літаками, і т. п.

ДЛЯ ВДЕРЖАННЯ ЦИВІЛЬНОЇ МОРАЛІ.

ВАШИНҐТОН. — Представники уряду, бизнесу і праці мали свої наради, в ціли знайдення способів, щоб скріплювати мораль цивільного населення. Вони ствердили, що клясова боротьба внутрі нації підкопує мораль і дає нагоду ворогови робити свою шкідливу роботу.

Помер о. Й. Чаплинський

Дня 22. травня 1941 року в год. 12:10 пополудні по тяжкій недузі упокоївся в ALEXIAN BROTHERS HOSPITAL ELIZABETH, N. J., О. ЙОСИФ ЧАПЛИНСЬКИЙ, член 315. відділу У. Н. Союзу.

Покійний родився 10. січня 1868 року в селі Сидорів, повіт Гусятин, Галичина, Україна. До гімназії ходив в Стрию, а теольоґію покінчив у оо. Василіян. Був висвячений епископом Юліяном Пелешом в Перемишлі 31. березня 1895. До Америки прибув в 1903 році й зараз по приїзді вписався до У. Н. Союзу, дня 7. жовтня 1903 р., в Сейнт Луїс, Мізурі. Був членом Союзу 37 років.

Тлінні останки Покійного будуть перенесені до церкви св. Володимира, в Елизабет, Н. Дж., в неділю, 25. травня 1941 р., в год. 7. ввечір, а похорон відбудеться в понеділок, 26. травня в год. 9. рано.

Покійний був відомий як знаменитий проповідник і ревний душпастир. Також відзначався жертвенністю на народні потреби, брав живу участь у громадськім життю, піддержував кожню народню акцію, виступав часто на концертах і вічах як промовець. Теж опікувався сиротами, зокрема Сиротинцем у Філядельфії. Дописував часто до часописів під власним іменем, або псевдонімом, забираючи голос у всіх важніших громадських і церковних справах. Довший час був духовним управителем „Провидіння".

В. Й. П.

НІМЕЦЬКА МОВЧАНКА ЗАГАДОЧНА

Асошіейтед Прес подає, що ще ніколи так не було, щоб німецькі воєнні звідомлення подавали так мало про воєнні події. Іде тут про те, що діється на Креті. Саме про те не подається у звідомленнях майже нічого. Кажеться, що це, що там діється, не є для „спекуляції", бо іде про серіозну велику справу.

ЛІТАКИ ЧИ КОРАБЛІ?

На одно звертає німецька преса особливу увагу, а це на літаки. Хоче доказати на подіях на Середземному морі, що літаки мають першенство над кораблями. І тому широко розписується про бомбардування британських воєнних кораблів німецькими бомбовиками. Між іншим згадана преса подає, що німецькі летуни затопили чотири британські кружляки і більше число контрторпедовців, як теж ушкодили два панцирники. На те нема потвердження з інших джерел.

ПРЕЗИДЕНТ РУЗВЕЛТ ЗАСТАНОВЛЯЄТЬСЯ НАД ПОВАЛЕННЯМ НЕВТРАЛЬНЕСТЕВОГО ЗАКОНУ

Президент Рузвелт щераз передумує докладно разом зо своїми найближчими співробітниками справу американського невтральнестевого закону, ухваленого на початку вибуху европейської війни, на основі якого заборонено американським кораблям заїздити на загрожені війною води. В тій справі президент нараджувався зо секретарами — Наксом, Стимсоном, Гапкинсом, Морґентавом, а також з шефом штабу американської армії, ґен. Маршалом та з шефом морських ділань, адміралом Старком. Про вислід тих нарад президент повідомить ширший американський загал в наступний вівторок, коли він виголосить через радіо „домашню промову".

Попередньо секретар Фльоти Накс виголосив промову, в якій заявив, що невтральнестевий закон цілком не відповідний, бо американці добровільно зрезиґнували зо свобідного користування широкими морями. Опісля в тім самім дусі виголосив промову другий секретар, Стимсон, та заявив, що Америка мусить відзискати свободу рухів на всіх морях і мусить уневажнити свій власний невтральнестевий закон. Ціль уневажнення має бути — свобідна поміч Англії.

БОРОТЬБА ЗА КРЕТУ ЩЕ НЕ ВИРІШЕНА, КАЖЕ ЧОРЧІЛ

Не зважаючи на те, що німці насилають на Крету літаками щораз нові сили, та що мають у своїх руках Кандію, найбільше місто острова, та найбільше летунське поле, боротьба продовжається. Часто приходить до завзятих рукопашних боїв між німцями і грецькими та британськими останками військ, що не мають ніякого виходу крім того, щоб піддатись або згинути, або видержати і вигнати ворога з острова. Найприкріше те, казав британський премієр у палаті послів, що Британська Повітряна Сила мусіла вицофатися з Крети, бо нема відповідних летунських піль. Отже так є, казав Чорчіл, що німці мають „льокальні успіхи", але вони початкові, тому про останній вислід боротьби ще передвчасно говорити. Премієр ще підкреслив, що британська фльота сповняє важку службу, не допускаючи до Крети достави німецьких військ кораблями.

У РІЧНИЦЮ НАЇЗДУ НА ГОЛЯНДІЮ. Голяндська королева Вільгельміна, в оточенні членів свого міністерського кабінету, відвідує голяндську церкву Августинівських Монахів, розбиту німецькими летунами.

ЗАНОСИТЬСЯ НА ВІЙНУ БРИТАНІЇ З ФРАНЦІЄЮ

ЛОНДОН. — Нема найменшого сумніву щодо того, що відносини між Англією і Францією стають з кожним днем щораз гіршими. Це видно вже з того, що британський міністер заграничних справ Іден заповів у палаті послів цілком виразно, що якщо події будуть далі розвиватись в такому напрямі як тепер, то Британія вважатиме цілу Францію ворожою територією. Це значить, що й територія, що є під владою французького уряду в Віші (маршала Петена), буде теж бомбардована, як теж будуть вважатись ворожими територіями і французькі посілости, як от Мароко чи Сирія. Замітне тут ще й те, що Іден, як і президент Рузвелт, звернувся до французького народу понад голови його уряду, вважаючи, що той уряд є тепер тільки виконавцем німецького диктату. Фактом є, що німці не тільки вживають французькі пристані й ріки для воєнних цілей, але й французьку промисловість навіть у тій частині Франції, що є під владою Петена. Далі британці твердять, що теж і французьке Мароко є вживане для німецьких воєнних цілей в Африці. Ось тому можна надіятись, що вже в найближчих днях можуть бути повзяті британцями супроти цілої Франції справжні воєнні кроки. Мабуть зачнуться вони в Малій Азії, бо там британці хочуть заняти Сирію, що є під французьким мандатом.

ТРЕБА АМЕРИКАНСЬКИХ КОРАБЛІВ.

ШАНГАЙ. — Американський віцеадмірал, Вилйем А. Ґресфорд мол., каже, що аліянти програють війну на Атлянтику. Твердить, що коли зараз щось не станеться, то Велика Британія й Злучені Держави Америки готові цілком програти. Це „щось" розуміє віцеадмірал у такий спосіб, що треба припинити корабельні втрати аліянтів на морі, бо тратиться більше ніж доставляється. Тому, каже Глесфорд, треба Злученим Державам взятись негайно до великої будови кораблів, а крім того подбати, щоб ті кораблі щасливо допливали до Англії.

НІМЕЦЬКІ ПЛЯНИ.

БЕРЛІН. — Асошіейтед Прес доносить, що виправа на Крету, згідно з тим, що подають німецькі військові кола, не є ніякою „пробою", влаштованою на те, щоб набрати досвіду для нападу на Англію. Про „пробу", кажуть ті кола, можуть думати тільки „стратеґи-аматори". Німеччина думає до половини червня заняти Крету, Кипр в липні, а в наступних двох місяцях хоче здобути Сирію й Ірак. Знову пізніше, осеню, зачнуть німці наступ на Єгипет. Чи так воно всьо піде гладко, як це собі представляють німецькі знавці, це вже друге питання. Але це є те, що зміг від них видобути американський кореспондент.

ПОКИДАЮТЬ ПАРИЖ.

БЕРЛІН. — Німеччина має мабуть якісь пляни щодо Франції, що є під її владою, коли повідомила представництва ріжних держав, щоб відтягнули своїх представників з Парижа. Уже 34 держав повідомили німецький уряд, що забирають своїх представників. Мабуть перенесуть їх до Віші, осідку уряду маршала Петена.

МАРТИНІК ГОТОВ БОРОНИТИСЬ.

ВІШІ. — З Парижа, що є під німецькою окупацією, доносять, що остров Мартинік, що належить до Франції, а є на Карібейських островах, буде боронитись, колиб Злучені Держави хотіли його забрати під свою тимчасову контролю зо стратеґічних зглядів. На острові має находитись золото Банку Франції. Остров є стережений французькими воєнними кораблями. З того, що заявив секретар стейту Гол, не видно, щоб Злучені Держави мали якісь заміри супроти згаданого острова.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ДАРОВАНИЙ ХЛІБ.

ВІШІ. — Видано пояснення, що хліб, що є спечений з муки, привезеної зо Злучених Держав, не буде в продажі, а буде розданий як дарунок з Америки.

БОЛГАРІЯ ЗАНЯЛА ГРЕЦЬКІ ОСТРОВИ.

СОФІЯ. — Болгарські війська заняли два грецькі острови, Самотракію і Тасос, які були досі обсаджені німецькими військами..

В ЮГОСЛАВІЇ СТАВЛЯТЬ ЩЕ ОПІР.

БЕРН. — З відомостей, які надходять з Югославії, виходить, що там спокою нема, та що комітаджі ведуть підпольну боротьбу з німецькою окупаційною владою. Також появляються нові урядові взивання віддавати зброю.

ЄГИПЕТ ПРОТЕСТУЄ.

КАЇРО. — Єгипетський уряд запротестував перед німецьким урядом в справі затоплення німцями єгипетського корабля „Замзам". Протест передало шведське посольство.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ПО КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ

(2) Про те, як У. Н. Союз був ведений, є видрукований великий звіт, що виглядає малощо не на книжку. І будуть ще видруковані протоколи Конвенції, що їх обєм становитиме таки справжню книжку. Та крім цього хочемо коротко й простою мовою піднести окремо в ґазеті те, що треба знати про У. Н. Союз як фінансову, асекураційну установу, до якої вартує належати і ще інших до неї притягнути.

Нам здається, що наш загал вже інстинктовно відчуває, що У. Н. Союз це не тільки рідна, але й добра установа, коли він міг зрости за останні чотири роки на 7,832 членів. Та осогдиво важне тут те, що в тому зрості тут роджена й вихована молодь становить коло 65%. На 85 нових відділів, що повстали в У. Н. Союзі в останніх чотирьох роках, маємо 44 відділи з самої молоді. Є й тут трудноці, бо бракує більшого числа відповідних молодечих сил до проводу у відділах, але є повна надія, що ті трудноці будуть переможені вже протягом наступних чотирьох років, що ряди молоді в У. Н. Союзі зростуть, та що молодь буде заступлена на новій Конвенції У. Н. Союзу ще більшим числом делегатів, ніж це було в Гарисбурзі.

Друга справа, яка заслуговує на головну увагу, це зріст у майні організації. Коли У. Н. Союз зріс в останніх чотирьох роках у майні на $1,436,861.08, то це значить, що господарка в організації була добра. Вистарчить тільки поглянути на фінансовий звіт і приглянутись ріжним позиціям і числам, щоб переконатись, що так дійсно є. Бо був добрий заробок на бондах й інвестиціях, а продані реальности дали зиски. Саме завдяки зростови У. Н. Союзу в членах і майні могла XX. Конвенція У. Н. Союзу дати нові полекші своїм членам. Як знаємо, між іншим, рішено давати кожного року опуст двомісячної вкладки членам, що мають 70 років і вище, а тим, що мають 75 років і вище признати тримісячний опуст. Далі поширено привилеї при переході з Молодечого Департаменту до Старих у клясі І. і клясі ІІ., щоб таким робом заохотити молодь до ще численнішого переходу до старших членів. Далі введено нові грамоти для дітей (Твенті Пеймент Лайф і Твенті Їр Ендавмент) на суми $250, $500 і $1,000, з вкладками надзвичайно низькими, нижчими від тих, що є в асекураційних компаніях. Знову, щоб допомогти старцям, поручено Головному Урядови поробити відповідні заходи, щоб набути землю на Захист для Старців. Зокрема, ось так набута земля, чи посілість, булаб ще місцем і для спортових змагань молоді, бо У. Н. Союз присвятив на Конвенції багато уваги теж і спортовій акції.

До вище сказаного треба ще додати і те, що на Конвенції були теж і делегати Союзових відділів у Канаді. А це значить, що У. Н. Союз поширив за останні чотири роки свою діяльність ще й на Канаду, що теж є радісною появою і здобутком.

ОЧЕВИДЕЦЬ ПРО ТЕ, ЩО ДІЄТЬСЯ В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

ВІД РЕДАКЦІЇ:—На днях прибув до Злучених Держав молодий американець українського роду, що перебував довгі роки на Західній Україні, покінчив там вищі школи і брав активну участь в культурно-національнім українськім життю. Приглянувся він добре давній польській владі, а теж був свідком півторарічної московської господарки на західньо-українських землях. Імени очевидця не подаємо зо зрозумілих причин. Спостереження цього американського громадянина подаємо в серії статтей, з яких ця є девята.

IX.

Український Народній Характер і Большевицька Дійсність

Консерватизм українського села.

Не зважаючи на постійні намагання большевицької окупаційної влади перемінити з корінем душу та психольоґію українського села, ті заходи безуспішні. Український селянин ставиться з великим підозрінням та недовірям до всього, що привозять до села большевики. Ні високопарні слова, ні зручно ведена пропаганда, ні навіть ті різкі засоби, яких вживають большевики супроти вівртих елементів, нічого не помагають. Українське село старається всіми силами не втратити свого характеру, цебто своєї української національної душі. Тому й задержує далі ці українські народні звичаї та обичаї, які зберігало від століть і які берегли його національну окремішність.

Отже українці задержують у першу чергу всі церковні свята, що дуже не понутру большевикам та їх аґентам, що їх висилають на села. Кожна неділя, чи якись свято, громадить в церквах безчисленні маси українських вірних. Здається, що ще ніколи українське село не маніфестувало своєї релігійности як тепер. Такий звязок з церквою не пояснюється виключно тим фактом, що церква це одинокий куток, де не загляне безбожницьке око комісаря чи НКВД-иста; масовий вияв привязання українського народу до своєї церкви та Бога пояснюється також глибокою релігійністю цього народу. Ось та релігійність стає тепер одним з численних виявів пасивного опору, незаступною зброєю в боротьбі з безоглядним і матеріялістичним світом большевизму.

Масова акція й аґітація „Безбожника" та численних анти-релігійних „клюбів", де комсомол відграє провідну ролю, досі українського села не заломили, ні не діткнули його консерватизму. Берім такий приклад:

Большевицька влада поспішилася впровадити негайно „большевицькі розводи". Для тої ціли впроваджено по більших і менших містечках Західньої України уряди ЗАКС-у, цебто цивільної большевицької інституції, яка сповняє деякі цивільні функції суду. До неї належать теж шлюби та розводи. По селах, це знаю дуже добре, українські селяни абсолютно іґнорують існування ЗАКС-у. Вони далі беруть шлюби в церквах. Тільки, що передтим мусять зареєструватись в „сільраді". За таку реєстрацію „сільрада" бере три рублі.

„Політика" в українському селі.

Не одному з тих, що не знають, що таке є большевицька дійсність, буде насуватися питання: Щож роблять українські селяне, коли не мають ні читальні „Просвіти", ні кооперативи, ні „Сокола"? Де сходяться, щоб поговорити про „політику" та почути, що діється в світі?

Село дає собі з тим раду, як може. Неділя з тим днем, що дає селу змогу відпочати та „пополітикувати". По Богослуженні маси народу збираються гуртками на поговірки та на наради. В неділю нема так багато большевицьких аґентів по селах, все тікає до міст, і взагалі, НКВД чи міліція, не радо любить йти на села в свята чи неділі. До большевицьких „клюбів" наші селяни не радо вчащають, бо там їм не треба бути все на осторожності та слухати безглуздної комуністичної пропаґанди.

Тому, селяни залюбки збираються до хат своїх знакомих, коли це буває зимою, або сідають на майдані чи під церквою на розмови. Цікаво, що хоч большевицька преса пише дуже мало, а то й нічого про світові події, український селянин знає назагал про всьо, що діється в світі. Весною 1940 року большевики дуже мало подавали про світові події, наприклад про наїзд німців на Бельґію, Голяндію та Францію. Проте українське село знало докладно про те, що діється поза границями СССР. Селяни знали, що Рузвелт був вибраний третій раз президентом Америки, а це не така проста річ таке знати і то ще у відповідний час. Багато знає село з радія. Ми писали в одній з попередніх статтей, що большевики забирають радія від селян чи священиків, однак це вони роблять на власну руку (міліція або НКВД), бо оскільки знаю, большевицька влада не видала загальної заборони мати приватні радія.

Часто на таких недільних балачках не минається й „батька Сталіна". Про нього оповідають сміховинки та критикують його політичні кроки. Та про Сталіна говориться уже тільки в дуже тіснону гуртку приятелів, бо часто буває, що деколи НКВД всякими погрозами та грозьбою видістає зізнання від слабших характером людей. У таких випадках першою з „пропозицій" НКВД буває домагання, щоб жертва подала 10 найвірніших знакомих чи приятелів, їх характер, заняття, політичні переконання та навіть їх персональні уподобання чи хиби. Через те селяни держаться на осторожности перед конфідентами НКВД. Дуже часто говорять на селі, що Сталін не викрутиться з теперішньої війни й що раньше чи пізніше він мусить змірятися з якоюсь більшою силою. Бо про фінляндсько-російську війну знають на Західній Україні докладно, особливо знають недомагання червоної армії, бож видять їх власними очима. Ті, що бачили німецьку армію (а німці вже у Львові), є тої думки, що СССР не може мати найменшої надії на будьяку вигру з Німеччиною. Та проте червона армія має тисячі літаків та танків, а надівсе, кольосальний простір, що вже раз показався як невідступний союзник московської армії в часах Наполеонської виправи на Москву в 1812 році. І про це теж говорять. Можливости німецько - большевицької війни не перестають бути темою розмов теж і українських селян під большевицькою окупацією.

Спроба календарної реформи.

По приході большевики старалися накинути цілій Західній Україні свій „большевицький календар", цебто 5-дневний тиждень, бо як відомо, большевики не узнають того семидневного тижня, що є принятий в цілому цивілізованому світі. Та село щераз показало свій твердий хребет. Як тільки хто говорив про 5-дневний робочий тиждень, а шестий день відпочинку, той відразу не мав до кого говорити, селяни опускали мітинґи й не слухали аґітаторів. В містї большевикам пішло було дещо лекше, але й це не надовго, бо вже тепер ніхто по містах не придержується „большевицького календаря", а всі придержуються старого.

Свята, як вже згадано, обходять як передтим. На Різдвяні Свята ходять колядувати, але ці коляди не є такі веселі чи радісні як колись. Свята обходять тому, що вірять, що це їх релігійні та національні свята. Але радуватись нема чого. На Великодні Свята люди громадяться далі під церквою. Та вже не чути тих веселих реготів, співів та гагілок, що передтим. До загального смутку, спричиненого большевицькою окупацією, долучується ще й той факт, що багато молоді бракує в українському селі: багато не вернуло з польського війська, бо були вбиті або полапані німцями, багато втікло на німецьку сторону зо страху перед большевицькими переслідуваннями, багато виселює советська влада на Сибір, в Казакстан чи над Волгу. Вкінці останніми часами советська влада [illegible] ще й українських новобранців до червоної армії. Покликано зо Західньої України 17-тий, 18-тий та 19-тий річники. Їх висилають майже без виімку на Далекий Схід. Моїх кількох товаришів, що ходили зо мною до школи, служать тепер десь аж під Владивостоком. Речників їхньої служби ріжний. Наприклад, при артилерії служба триває аж цілих пять літ.

Большевики стараються постепенно також змінювати назви наших сіл й міст, але роблять це дуже обережно, щоб не викликати відразу гніву серед українського населення. В Тернополі вони позміняли по-кілько назви деяких вулиць, як вулицю Пілсудского на „красно-армейську вулицю" (ввважайте: не на „червоноармейську", але „красноармейську"!). В Тернополі також знищили большевики великий памятник Пілсудского, ніби, щоб приподобатися українському населенні. Памятник нищили з великою „парадою", бо тягало цей памятник аж три трактори при звуках якоїсь дешевої советської мельодії, яку відгравала військова орхестра. Назви вулиці Міцкевича не змінили, бо цей польський поет для большевиків, подібно як Шевченко, є „чистокровний большевик", що боровся проти „польських, російських, українських та жидівських панів-капіталістів".

Всякі імпрези по українських селах є виключно в руках большевиків та їх довірених людей на селі. Тому українське селянство оминає назагал вякі большевицькі „бали", представлення. Виїмок є тоді, коли вистави є уряджувані виключно місцевими силами. Тоді всі знають, що люди мусять це робити, тому ніхто не гніваеться на свого сусіда, якому наказали грати якусь ролю в большевицькому представленні.

Священики живуть сповидно спокійно; на ділі проти них звернений весь большевицький апарат. В останньому часі було вже багато випадків, що священиків арештували і вивозили.

Большевики залишили почтові уряди в тих селах, що їх мали за польської влади. Советська почта певно побиває всі світові рекорди своєю незорганізованістю, хаосом та нечотністю. Пригадую собі, що коли я повідомив свого професора, який жив від мого дому на третій вулиці в тому самому місті! — то згаданий професор дістав цю картку аж на... шестий день... Вандрувала ця картка аж по кількох інших мітах Західньої України, таких як Бібрка, Рогатин і ін.

Листи, що приходять від засланців на Сибірі чи навіть з Києва, приходять дуже опізнено. На велике моє здивування, я не бачив ніодного почтового значка з українським написом. Мабуть почтові марки з Шевченком, про які мені розповідають, що були в советському павілоні на Нюйорській виставі, були видрукувані виключно для заграничної консумції, бо їх в УССР чи цілому СССР я нигде не бачив.

Назагал українське село тримається твердо. Воно не пропускає до себе большевицької матеріялістичної науки, ні її анти-християнської та анти-людської культури. Та тяжко сказати, як довго воно зможе видержати при своїх традиціях та звичаях. Бо СССР — це не якась звичайна держава, яка респектує почування чи потреби своїх громадян. СССР — це божевільна машина, де життя одиниці не вартує нічого, де масовий терор, депортації чи навіть найвищі кари, є масовими та майже щоденними явищами... Та, якщо зважити, що на Східньо-Українських Землях большевики від 1919 року ведуть таку саму політику, а досі таки не скомунізували України, то треба також вірити, що не так скоро їм вдасться перемінити на свій лад і Західню Україну.

Українське село, за півтора року большевицької окупації, зрозуміло наскрізь суть большевизму. Воно вже знає всі його небезпеки й хитрощі. Але знає також і його величезні недомагання. Про українське село можна сказати сміло ось таку правду: Воно живе лиш одним бажанням — позбутися завушниківних вандалів з власної землі та побачити свою рідну владу. В надії, що так станеться, воно терпить і змагається з ворожою йому чужою навалою.

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

ОРЛИ

Історичне оповідання з рр. 1734—1750.

(3)

„А щоб вас чорти реєстрували в пеклі", погадав собі Тригуб, прочитавши письмо вдруге. „Хочете відібрати нам грамоти, а з ними і всі наші права, — ось який це реєстр!"

Насунув на голову шапку й хотів іти, коли якась жінка сіпнула його за рукав.

— А що там у тому письмі? — спитала.

— Пишуть, щоб жінки не були такі цікаві, а то язики повтинають, — відповів коротко сотник і подався до церкви.

У церкві застав народу більше, ніж звичайно, але не застав звичайного святкового настрою. Очі не блищали вірою й захопленням, уста не молилися гаряче, навіть свічки, здавалося, горіли якось тьмаво і тремтіли, немов боялись чогось. Чоловіки нетерпляче переступали з ноги на ногу, з жіночих грудей добувалися насилу стримувані зітхання.

Сумніше, ніж звичайно, звучав голос пан-отця, діяконський бас гуготів якось грізно. Пригадувався образ Страшного Суду, що висів у притворі, з безліччю гріхів та кар за них.

Сотника пропустили на його місце коло крилосу. Він злегка поклонився направо й наліво, перехрестився й почав молитву. Але, хоч знав її змалечку, переплутував слова, вривав і починав наново.

Вревті погадав собі, що краще не гнівити Бога й почав слухати богослужби. Але бо й слухати спокійно та вважно не міг. Здавалося йому, що на іконостасі бачить прибиту ту нещасливу „бумагу", і що святий Михайло пробиває мечем на іконі[9]) не діявола, а Біронового[10]) брата, за те, що він так без серця знущається з безборонного народу.

„Ех, колиб то так!" — погадав собі Тригуб і перестрашився такої грішної гадки, а тож це церква, дім божий!

„Нехай Бог простить", вишептав із його губи, й очі побігли по церкві.

Біля другого крилоса побачив пана Сулиму. Очі їх зустрінулися на хвилину й зараз таки відскочили одні від одних. Але Тригубові чомусь здавалося, що й Сулима сьогодні не може спокійно молитися, що й він не душею тут, а тільки тілом. Ледви достояв до „Буди імя Господнє" і пішов за престіл, щоб дати набоже. Тут зустрінувся з паном Сулимою, що теж давав набоже. Мовчки стиснули один одному руки. Не було нікого, то й Сулима шепнув Тригубові довуха:

Як звечоріє, зайди, сотнику, задньою брамою до мене... з грамотами, — додав ледви чутно.

Тригуб притакнув головою.

*

Після обіду, як челядь сотника Тригуба пішла гуляти, він замкнувся у своїй боківці, відчинив куту залізом скриню й добув із неї сотенні привілеї. Були там і його родинні грамоти, і грамоти його свояків та приятелів, що воліли тримати їх у сотниковому схові, ніж у себе в хаті, бо сотників двір був безпечніший. Добував Тригуб ці перґаміни[11]) та папері з печатками, понашпилованими на шовкових грубих мотузках, та розглядав один по одному. Перечитував їх нераз і зміст їх знав напамять. Були там надання всякі, земель, млинів, і вольностей із ріжних часів, навіть іще з княжих, але найбільше з часів гетьманських, від Богдана Хмельницького до покійного гетьмана Данила Апостола[12]).

Деякі з них утратили свою вагу, деякі були покасовані, а бо відмінені новими, але сотник переховував усі, бо хто його зна, — може, ще пригодяться...

Розглядаючи тепер це добро, він наче якусь старовинну книгу читав, і не лише читав, а й переживав її, бо деякі з тих грамот були надані за його часів, а про деякі знав він від свого батька, що сотникував перед ним. Не папері й не перґаміни були це для Тригуба, а жива історія, докази праці й заслуг козаків і міщан його рідного містечка. (За дурно привілеїв не діставали, їх треба собі заслужити!)

Ось тому Тригуб доторкався цих грамот, неначе яких святощів.

І тепер мав би він їх ворогам віддати, щоб вони їх понищили, щоб за одним махом перекреслити довголітню працю й заслуги батьків?... Ніколи!

Це говорило серце, що любило свій город, і свою сотню, та розум починав іншу пісню. Розум казав, що головою муру не пробєш, бо ворог більшу силу має, а чия сила, того й право. Перед ворогом не заховаєшся, і як не даси подобру, то він силою добуде, бо на те він твій переможець і насильник. Пощо йому в лабети віддався? Тепер — терпи! Не слід було сваритися, битися, з рідного краю велику руїну робити, а треба було одноцушно до оборони Краю стати, не булоб того, що тепер є.

(Дальше буде)

9) Ікона, грецьке слово — образ.

10) Ернест Іван Бірон (1690—1742), був улюбленець російської цариці Ганни Іванівни; він мав дуже велике слово і в неї і в її наступниці Ганни Леопольдівни (1740—1741), був навіть (1740) правителем (реґентом) держави в імені сина Анни Леопольдівни... Пізніше довелося йому закоштувати Сибіру, але 1763 знов йому пощастило добитися значіння... Такі були часи, що один достойник підкопувався під другим, доки сам не провалився... Бірон правив при помочі т. зв. „Тайної канцелярії", поліційної установи, що стежила за протиурядовими справами. Її придумав був 1699 р. Петро І., пізніш, головно за Катерини ІІ., вона звалася „Тайна експедиція". Її скасував був цар Олександер І. на початку XIX. ст., але відновив Микола І. під назвою відомого „третього відділу" (третье отделеніе), або просто — „охранки". Бірон мав брата Ґустава, (1700—1746), що брав участь у турецькій війні, дослужився генерала, бував і він постоями на Україні й дався добре населенню взнаки...

11) Перґамін — виґарбована й виладжена шкіра; на ній, до винаходу паперу — писали; назва від міста Перґаму.

12) Данило Апостол був за Мазепи миргородським полковником, пристав був спершу до гетьмана, але потому відскочив; брав участь у ріжних походах; вибраний 1727. р. гетьманом, упорядкував податкові справи, дбав про те, щоб поспісувано українські закони й т. д.

НА РІЖНІ ТЕМИ

СУМЛІННЯ?

Рей Брок, европейський кореспондент „Ню Йорк Таймсу", телефонує з Будапешту, що німецький уряд грабує Сербію.

Анна О'Гер МекКормик у статті в тому самому часописі про політику німецького уряду в Польщі, Голяндії, Бельгії й інших окупованих країнах каже, що націстичний уряд обурюється на поляків, голяндців, бельґійців і норвежців, як вони не проявляють супроти німців вдячности.

Чому мали би німці домагатися вдячности від народів, котрих вони поневолюють і грабують? Здавалося би, це противорічність. Невжеж вони не знають, що від грабленого важко ждати вдячности?

Можливо, що вони це знають, але чи не була би їх совість спокійна, якби так ограблені показували вдячність?

НІМА МОВА ФАКТІВ

Ґазети доносять, що папа не приняв д-ра Анте Павеліча як представника Хорватії, але як приватну людину. Зате представники урядів держав осі приняли його як представника новоствореної хорватської держави.

Факти без ніяких коментарів мають замітну лекцію. Офіціяльне приняття Павеліча німцями й італійцями мовчалива лекція для всіх охочих: служіть німцям, а може й вибдіждетеся признання вас представниками вашої держави.

ГІТЛЕР ЧИ НАРОД?

Націстичний уряд натискає щораз твердше свою шрубу на норвезький народ.

Здавалося би, що це ставить головного націстичного агента Квіслінґа в важке положення. Зовсім ні: Квіслінґ каже, що він може правити норвежцями, без огляду на те, що вони собі про нього думають.

Отже могло би комусь здаватися, що квіслінґів журить опінія земляків: противно, вони чуються більшими людьми від свого народу, бо вони від їх думок і почувань незалежні.

УЧЕНИЙ ЗО ЗАМКНЕНИМИ ОЧИМА

Вернер Зомбарт, старий професор берлінського університету, що оноді помер у Берліні, був цікавим ученим: вірив в потребу розсліджування справжнього життя а не з книжки.

В одній зо своїх наукових праць він малює з кпинами одного вченого, що приїхав з Росії в Німеччину до нього вчитися, як капіталізм зростає в Росії, і вернувся назад до Росії, начитавшися багато книжок про Росію, не поглянувши ні разу на те, як капіталізм розвивається в Німеччині.

Щоб пізнати, як розвивається капіталізм в Америці Зомбарт приїхав був до Америки, де найшов багато людей, які роблять очайдушні зусилля жити европейським життям, заслонивши собі Америку відповідними заслонами.

РІЖНОРОДНІСТЬ ЧИ ОДНОРОДНІСТЬ

Цей проф. Зомбарт виступав у книжці під наголовком „Будучність жидів" проти думки, що жиди повинні асимілюватися з іншими народами.

Він казав, що світ повинен бути ріжноманітний. Мовляв, свідомі заходи до заведення одностайности мусять довести до пониження культури й інших небажаних суспільних наслідків.

Проти цеї думки виступали й німецькі жиди, котрі вважали себе зовсім заасимільовани з німцями. Не минуло й двацять літ від появи цеї книжки, як на цих заасимільованих німців ударив Гітлерів націзм.

КАМПАНІЯ ЗА НЕГРАМОТНІСТЬ

Через ціле 19. століття йшла кампанія за поширення народньої освіти. Заводили шкільний примус і його поширяли. Закладали щораз більше шкіл, освітних установ, ґазет.

Від перемоги тоталітарних урядів по ріжних краях Европи пішла інша струя. Позаводжено цензуру на ґазети. Зменчується ґазети. Забороняється ґазети. Закривається наукові установи. Забирається від людей радіові апарати. Карається людей за слухання деяких програм.

Як за ціле століття йшла хвиля за поширення освіти, так тепер пішла противна хвиля: за поширення темноти.

„ПОТЕНЦІОНАЛЬНИЙ" І „ФАКТИЧНИЙ"

С. Дж. Гич, професор Оксфордського університету, написав книжку про економічну силу Америки.

Каже він у ній, що під зглядом економічної (господарської) продукції (витворювання) Америка має потенціональну силу чотирох по ній найбільших країн, а під військовим має потенціональну силу всеї Европи.

Слово „потенціональний" треба протиставити слову „фактичний". „Фактичний" значить: справжній, вже в дійсності існуючий. „Потенціональний" це існуючий не в дійсності, а в можливості, можливий. Слова проф. Гича про силу Америки значать: якби Америка вповні розвинула свою продукційну (витворчу) силу, то вона виробляла би добра стільки, скільки виробляють чотири найбільші держави світа разом; якби вона розвинула свої військові сили до меж можливости, то вона мала би таку силу, як усі держави Европи разом.

Якщо це справді так, як каже проф. Гич (що є дуже можливе); то тепер виринають питання: чи хоче Америка розвинути свої економічні й мілітарні сили до меж своєї потенції? І як вона хоче, скільки часу на це треба?

СІМ ДОРІҐ ДО ЧИТАЧА

Подала оноді одна велика нюйорська ґазета цікаву ілюстрацію, якими ріжними способами ґазета збирає й пересилає новинки.

В тому самому числі тої ґазети одні новинки переслав один читач, що про них дізнався; дізнався він про нещасливий випадок, зібрав про нього всі дані й переслав їх ґазеті телефоном. Вістки про страйк у Каліфорнії переслано до Ню Йорку бездротним телеґрафом. Вістки про одну промову президента Рузвелта переслано з Вашинґтону звичайним телефоном. З Лондону переслано британські військові комунікати каблем (підводним телеґрафом). Кореспондент у Віші післав свої новинки бездротним телеґрафом. Кореспондент у Берліні телефонував до Берна, в Швайцарії, звідки вістку перетелеґрафовано до Америки. Ще інший кореспондент ґазети, що найшовся в Туреччині, не маючи ні телеґрафу ні телефону, добився від турецького уряду дозволу подати вістки при помочі радія.

Додавши ці факти в своїй статті, часопис закінчує її заміткою, що пересилання вісток зо захоплених війною країв стає щораз важче.

ГРУБЕШІВ ВИТАЄ СВОГО АРХІЄПИСКОПА

Радісною новиною розійшлася по цілій околиці вістка, що в неділю, 23. лютого, приїздить до Грубешева Преосвященніший Іларіон, архиепископ Холмщини й Підляшшя. Вранці з усіх докільних сіл почали напливати до міста українські селяни й інтеліґенція без огляду на віроісповідання. Цеж бо вперше мають вони щастя почути й побачити свого рідного владику. В год. 10-тій народ при співучасті учнів торговельної та народньої шкіл і відділів куренів молоді, що громадно прибули до Грубешова, вирушив з хоругвами до помешкання о. прот. Гр. Метюка, де вже перебував Достойний Гість. Владика вийшов у почоті духовенства й благословив присутніх. З піснями проведено архиепископа до собору св. Успіння. Старим українським звичаєм хлібом-сіллю привітав владику церковний староста. Потім почалися привітальні промови. Промовляв голова д-р М. Струтинський. Д-р М. Павлюк мав привітальне слово, як посадник міста. Від молоді привітав владику М. Ваврук. За шкільну молодь Грубешева деклямував слова привітання Є. Редзьо. Парохіяни висловили своє привітання устами П. Ващука. Врешті при вході до церкви вітав архиепископа піонер Грубешівщини, М. Самохваленко. В церкві коротко і щиро привітав архієпископа настоятель церкви о. прот. Гр. Метюк. Потім, після благословенства, почалася Сл. Боча. Собор не помістив усіх вірних, так, що половина людей слухала Служби Божої на церковному майдані. Велике враження викликали архиепископові молитви, читані прекрасною живою українською мовою, а чудова проповідь архипастиря захопила всіх до краю. Вкінці Владика звернувся до Пречистої Богородиці, щоб допомогла нам відродитися релігійно й національно. В понеділок, 24. людого, Його Високопреосвященство виголосив у салі міського кіна відчит на тему: „Українська літературна мова". І знову велика саля переповнилась. Владика закликає всіх, особливож інтеліґенцію, щоб вивчала рідну мову. Виклад архиепископа незвичайно зацікавив і захопив усіх. По обіді Владика відїхав до своєї резиденції, княжого Холма.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Українці брали участь в дни — „Я є Американець".

Дня 18-го травня б. р. як по всьому краю Злучених Держав Америки, відбувались паради, так і в нашому місці українці взяли участь в подібній патріотичній манiфестації, котра відбулася у великій авдиторії місцевої ґімназії. Саля була виповнена по береги так, що багато людей стояло задля браку місць. Брали участь англійці, німці, греки, українці, литовці, італійці і поляки. Виступали хори зі своїми найкращими композиціями. В пятій точці програми були наші виступи з танками. Анонсер заповів попис українців з найкращими танками і в таких самих гарних костюмах.

Саля замовкла. Орхестра зачинає грати маршову пісню „Гей там на горі Січ іде". Куртина розсувається і виходить в українськім козацькім строю десятьлітній хлопець, Мирон Комаранський з американським прапором вперед, а за ним парами виходить наша гордість і краса.

Обійшли кругом естраду і стають в позиції до танку. Маршова пісня кінчиться, а ціла саля аж гуде від оплесків та оваційного привіту для наших молодих танцюристів і нашого мистецтва. Серце радіє і щира слеза до очей тиснеться, бачучи таке захоплення чужих народів тим, що нам рідне і дороге. Перший танок: „Коломийка сіянка"; другий „Гопак колом". Як хлопці пішли в присюди, то оплескам не було кінця. По закінченню програми публика, що не говорилаб, то все про наші танки. Один англієць каже, колиб давали нагороди, то безперечно українці забралиб усі. Честь тобі, наша молодіже! В першій мірі належиться признання Володимирові Макаровському, що так гарно вправив і вивів танки перед великим збором ріжних народів.

Честь батькам патріотам, що заохотили своїх дітей і прибрали як слід до так гарного попису.

Виступали слідуючі: Оля Вітковська, Софія Труфин, Софія Бодак, Зеновія Руцька, Оля Бабак і Дарія Бабак.

Хлопці: Володимир Макаровський, інструктор, Іван Перець, Льонгин Чучман, Йосиф Макаровський, Лев Вітковський і Лев Сюрко. Орхестра: Мирон Базар, Володимир Юркевич, А. Токар і А. Ґамула. При фортепіяні наша Анна Малюкевич.

Українські батьки, і ви молоді: не занедбуйте цього, що наше рідне і гарне, бо коли понехаєте, то не віджалуєте.

Нагоди є, були, і будуть показати своє мистецтво, красу і культуру, котрої інші народи не мають. Тому плекаймо її. Наші танки, нашу пісню, нашу думу. Котра не вмре не загине. Ось де слава, наша слава, слава України!

В. Ч.

ПОВІТРЯНА ВІЙНА НА КРЕТІ. — Горішня карта представляє остров Крету, на котрий німці вислали велику скількість парашутистів. Почали їх висаджувати коло міста Каранеї (А). Потім коло Кандії (В)

Долішна мапа показує положення острова Крети на Середземному морі. Там Крета означена (2). Сама Греція (1), північна Африка (3), а остров Кипр, британська посілість (4).

YOUR ARMY

(This is the sixth of a series of articles prepared by Army Information Service, 90 Church Street, New York City, covering the history of the Army and giving facts and figures on its organization. Succeeding articles will be published each week until the series is completed).

The post of Chief of Staff is so ancient that its beginnings are lost in the mists of antiquity. Students of military history, however, have discovered that such an office existed, under one name or another, in every classical nation which had a highly organized military establishment. The duty of the Chief of Staff was to relieve the commander —who in ancient times was usually the ruler as well—of the detail involved in preparing the way for tactical and strategical decisions. In the loosely organized free-for-all fighting that characterized the warfare of the Middle Ages there was no need for a Chief of Staff so the fact that such a military post ever had existed was forgotten and the revival of the office—under Frederick the Great — was hailed as an innovation.

Frederick, although reared from boyhood in the strict discipline of the Prussian Army, was never an ardent student of tactics. He was more interested in learning to play the flute than in learning to maneuver a platoon. He hated the punctilious detail of Prussian drill, and when he came to the throne delegated the training of his army to trusted officers. As a statesman and a master strategist, he knew the sort of military tools he required to build the political structure he envisioned for Prussia, and gathered about him a group of military specialists competent to provide him with such tools. This group formed his general staff. It was a sample organization requiring only specialists in infantry, cavalry, artillery, military engineering and supply and transport. However, it worked very well and not only was the precursor of the present great General Staff of the German army, but inspired other countries to form similiar organizations. The German great General Staff became the model on which all of the General Staffs of Europe were built, and all of the nations of Europe, England excepted, had such staffs long before the United States. The idea was that a professional military expert should be available to advise the head of the state who at best could be but an amateur in military affairs.

In the creation of the War Department General Staff of the United States ideas were taken principally from the French and German systems and the final set-up was one considered best adapted to the needs of the United States.

The American Chief of Staff is the instrumentality by which, through the Secretary of War, the President as Commander in Chief of the armed forces of the United States, exercises control over the Army. The Chief of Staff is also commander of the field forces. Whether he will personally exercise this command or delegate it to another should the Army take the field probably will depend on questions of military expediency at the time. Regardless of who takes the field as Army commander he will find the nucleus of his Army General Staff in the General Headquarters Staff recently formed.

The War Department General Staff will be charged with the duty of supplying and supporting the troops in the field.

From its inception the position of Chief of Staff was one of honor and responsibitity but with the traditional small army policy of the United States in force it placed no extraordinary burden upon the shoulders of the incumbent. A World crisis has changed that

Today the Chief of Staff of the Army has authority and responsibility far beyond that accorded any Chief of Staff of any nation in modern times. He is responsible for the organization and training of more than one million men called to the defense of the United States, as well as for making certain that they are being properly cared for while in the Army. He is likewise responsible for the creation of plans which will insure the security of the nation and the proper handling of the Army regardless of where it has to fight. It is his duty to keep the President informed of the progress of rearmament and to recommend to the President such changes as military expediency may require in any and all types of armament.

It is a far cry from the simple duties of Frederick the Great's Chief of Staff to the terrific responsibility of the Chief of Staff of the Army of the United States today.

СЕНАТОР ФЖОСЕФ Ф. ҐОФІ заявив охоту кандидувати на уряд ґубернатора стейту Пенсилвенії.

КАЖУТЬ ВІДДАВАТИ ГРОШІ

СТОКГОЛМ. — Майор Квіслінґ мабуть уже зробив свою роботу і вже німцям не потрібний, бо німецький комісар каже йому вирахуватись з державних грошей і віддати пів міліона норвезьких корон, що він їх забрав з державної скарбниці на партійні цілі.

ХОЛМ У 70-ТІ РОКОВИНИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Дня 14. лютого зустрічав достойно Холм 70-ті роковини уродин найбільшої української поетки. Святкування відбулось з ініціятиви Дирекції Народнього Теотру. На прибраній сцені театральної салі Технічної Школи завішено на синьому тлі портрет Лесі Українки. Першу точку програми виконав Василь Штуль, який у змістовному рефераті накреслив сильну сильветку поетки на тлі кволої української суспільности XIX. і початку XX. століття та вказав на особливу вагу ідей Лесиних творів під сучасну пору. Згодом деклямував поезії Лесі — Богдан Обідзінський. У другій частині свята виставив Народній Театр драму Л. Українки „Бояриня".

Дехто каже, що свіжий горошок зискає на смаку, якщо в часі варення кинемо до нього малу галузку мяти.

Лючіяно Цуколі.

ХТОСЬ ЗАПЛАКАВ...

Зі сумерком пристанула гарна дівчина перед ювилірською виставою в вулиці Торнабуоні

Кругом дівчини пересувається юрба людей, що вертаються з урядів, і тихомирні пенсіоністи, що щодня ходять у ту саму годину подивитися на Арно. Вулиця дудонить від сильних ударів копит коней, запряжених до пишних повозок, час до часу затрубить теж автомобіль із засвіченими ліхтарнями.

Дівчина впялила очі в страшний театр дорогих радощів, одначе бачить, що кожний мусить примиритися з долею. І рішається вже відійти від вистави. В душі обіцює собі, що нічю мріти буде про цей казковий обман барв і світла, аж нараз поблідла, оглянулася та пристанула із здавленим віддихом.

— Не дивуйся. Після того нещастя годі було сподіватися... — сказав хтось.

Дівчина захиталася при звуці того голосу, бо зараз пізнала того, що говорив. Не надумувалася ні хвилини, гнана сильною волею, слідкувала за ним серед юрби. Зупинювала кроки, щоби не зачув шелесту її одежі. Одначе й не віддалювалася занадто, щоби чула кожне його слово.

Говорив зовсім голосно, спертий на рамя пригорбленого старого чоловіка, а в лівій руці держав палицю. Нею подекуди доторкався землі, щоби переконатися, де є край хідника.

— Годі було дивуватися тай годі докоряти...

— Ви все такі поблажливі, пане Льоренцо, — сказав поводатор.

— А ти все строгий, Єне.

— Я кажу, що жінки злочинні сотворіння. Цяж ваша приятелька булаб скорше або пізнінше сприкрила собі вас, навіть, колиб ви були не втратили зору.

Льоренцо запротестував енергічно рухом голови. Потім оба затихли та йшли далі. Звернулися до Люнгарна, де заходить мало людей, а куди манить спокій.

Дівчина йшла поволіше, остала значно позаду. Слуга недочуває. Льоренцо мусить говорити голосно, щоби старець розумів його.

— Вже світяться ліхтарні?

— Ще ні. За хвилинку.

— Я все так любив дивитися на Арно, як ланцюг світла відзеркалювався на воді, — сказав Льоренцо. — Ми їздили туди частенько до Кашін. Все зупиняла повозку, слідкувала очима за грою світла та сміялася.

Дівчина стиснула в руці хусточку та притиснула її до уст.

— Ви все думаєте про вашу приятельку, — запримітит докірливо слуга.

— Так. Ти добре знаєш, що я дійсно любив її та що вона заслугувала на це.

— Заслугувала? — викликнув слуга. — Чи не покинула вас тоді, коли ви найбільше потребували помочі й любови?

— Не судімо, Єне, — сказав Льоренцо. — Недуга була довга й тяжка. Я тратив зір помало, щодня потрохи, я чув, що година за годиною мені сіріє в очах, що наближається вічна пітьма...

Мовчить. Згадує щось далеке, давне минуле. Потім говорить далі:

— Ти того не розумієш. Біль робить із нас самолюбів, замикає душу, робить так, що бачимо ворога в людях, які нам радо помогли би, а не можуть. Такий був я підчас недуги, відкидав її пестощі та ніжність. Часто, як говорила зі мною, я був дуже далеко у думках, а ще частіше оставляв я її самітну, замикався в спальні та там пересиджував цілі години перед зеркалом і мірив віддаль, малу, незначну віддаль, на яку мої очі бачили насамперед невиразно, а потім уже взагалі не бачили. Лікарі потішали мене, та я в їх словах чув лише присуд. Очі мав я заслонені опаскою, та я що хвилини здіймав її, щоби переконатися, що недуга поступила далі. І що ранку пробуджувався новий жах. Я дивився в вікно, яким продиралося в кімнату світло, я дивився на знайомі предмети, жадав, щоби мені принесли зеркало; бо я сподівався, що на його лискучій поверхні зустрінуся з власним поглядом, із спокійним поглядом здорового чоловіка... Я був самолюбний аж до божевілля. Світло зникало довкола мене, як зір постійно слаб. Я замкнувся сам у собі, завидував усім тим, що не були такі нещасливі як я. Вони могли працювати, ходити, радіти світлом і вічно гарним життям. А я тратив щодня із погасаючим зором потрохи моєї волі. Зодягали мене, водили за руку, читали мені листи, які я діставав і відповідали на них. Я мусів питатися, чи світить сонце, що хвилини здаватися на чужу поміч. Людей пізнавав я вже лише по голосі, бо їх вигляд пропав передімною в темряві... Тому уяви собі, Єне, як була тоді настроєна моя душа та як приймав я уважливість, опіку та розраду моєї приятельки. А я все був заздрісний за неї, теперже я не бачив її краси, вже не міг оцінити краси її поведінки та погляду.

— Саме тому повинна вона була бути вирозуміла, — перебив йому слуга.

— Ні, ти не розумієш того! — сказав Льоренцо та вдарив палицею об землю. — Вона була молода, а молодість не знає вирозумілости, бо сама не зазнала терпінь. Мала право жити. Я був нещасливий, часто несправедливий, все сумний. Вона дійсно могла мати враження, що звязалася з на-пів мерцем. Я вже тобі казав, що я був дуже заздрісний. Колиж я вкінці втратив радісний дар зору, не дозволяв їй відступити від мене бодай на крок. Не вільно було їй дивитися з вікна, не вільно було промовити слово до когонебудь, не могла читати, писати, а за цю жертву відвдячувався я їй довгою мовчанкою, нестерпними годинами безчинности... Скажи мені Єне, яка жінка перенесла би такі муки?

— Чи справді так, — спитався Єне.

(Кінець буде).

ГОЛОВОЮ ВНИЗ. Як каже італійський наголовок до цеї світлини, це англійський корабель, котрого збомбардували з повітря італійці. Бомба розбила перед корабля і він потапає в воді, підчас коли зад підноситься вгору. Де скоїлася ця подія й як називається корабель, не подано.

Щоби мясо біфстейка по смаженню було мягке, належить сирий кусок мяса натерти розрізаною цитриною, а потім розтерти на нім кілька крапель оливи.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

У Філядельфії померла в вівторок, 20. травня 1941. року членкиня Братства Св. Володимира, відділу 105. У. Н. Союзу, АННА РОСОЛОВИЧ.

Родилася вона в Городниці, повіт Скалат, Західня Україна, в 1884. році.

До У. Н. Союзу приступила в 1905. році, стаючи членицею Товариства Любов. Її мужом був покійний нині Микола Росолович, відомий український громадський діяч у Філядельфії, довголітній головний урядник У. Н. Союзу.

Оставила сиротами дочку Катерину, дружину д-ра Павла Дубаса, українського дентиста; дочку Софію й сина Івана, відомого карикатуриста.

Покійна цікавилася живо українськими народними справами.

Похорон відбувся в пятницю, 23. травня 1941., з похоронного заведення Михайла Насевича на український прав. цвинтар.

Земля Їй Пером!

Уперте кровавлення при скаліченню можна застановити, прикладаючи пшеничну або рижову муку.

ЕТІОПІЯ ВТРАЧЕНА ДЛЯ ІТАЛІЇ

АДДІС АБАБА. — Ціла Етіопія є вже в британських руках. Военна кампанія скінчена, бо піддався князь Аоста, італійський віцекороль, головний командант італійської армії в Етіопії. В британські руки дісталось до 30,000 італійського війська і повно гармат та іншої зброї. Ціла здача мала дуже „джентельменський" характер.

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ БИЗНЕСМЕНІВ.

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ТАРЗАН, ч. 312. Поза межами помочі.

Малпа Куаля підняла хлопця високо на дерево. Там до них приступили і їх окружили інші малпи з того самого гурту.

Серед них першим, що підступив до Куалі, був її самець — Банчак. Він поглянув допитливо на хлопця і загарчав: „Хто це?"

„Чакто, наш син, згинув. Це наш новий син", просто відповіла йому Куаля. Банчак з зацікавленням почав обнюхувати Тома.

Нагло він скочив до хлопця немов блискавка. В його малих очах була велика лють і охота вбивати.

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА КВІТЕНЬ 1941 РОКУ

ПРИХІД.

Відділ	Заплатив
1.	328.50
2.	179.12
3.	126.34
4.	79.72
5.	288.71
7.	279.42
8.	218.86
9.	183.25
10.	153.42
11.	98.57
12.	116.15
13.	68.45
14.	74.33
16.	94.19
17.	25.22
18.	117.97
19.	14.87
20.	261.23
21.	137.00
22.	160.00
23.	58.48
24.	145.79
25.	99.27
26.	32.23
27.	47.29
28.	149.20
29.	179.27
30.	72.11
31.	165.94
32.	31.29
33.	146.91
34.	50.21
35.	66.57
36.	159.53
37.	113.25
38.	234.77
39.	381.03
40.	41.42
41.	27.99
42.	183.95
43.	55.31
44.	122.21
45.	338.03
46.	26.18
47.	54.22
48.	45.51
49.	33.38
50.	177.38
51.	57.48
52.	90.34
53.	104.29
54.	62.66
55.	55.28
56.	141.70
57.	182.44
58.	205.74
59.	218.02
60.	38.62
61.	43.53
62.	108.67
63.	474.09
64.	174.92
65.	242.15
66.	100.75
67.	207.83
68.	21.12
69.	172.24
70.	263.19
71.	54.44
72.	69.08
73.	102.02
74.	52.51
75.	188.87
76.	329.58
77.	82.96
78.	109.84
79.	14.71
80.	71.55
81.	136.20
82.	67.01
83.	210.63
84.	175.44
85.	169.02
86.	208.40
87.	197.06
88.	16.55
89.	36.22
90.	244.59
91.	397.04
92.	24.49
93.	52.87
94.	558.11
95.	36.67
96.	229.25
97.	242.97
98.	124.13
99.	172.32
100.	98.46
101.	44.06
102.	604.01
103.	128.62
104.	309.92
105.	219.50
106.	323.23
107.	49.74
108.	110.79
109.	136.43
110.	12.63
111.	37.63
112.	299.52
113.	76.71
114.	51.84
115.	24.00
116.	62.31
117.	116.24
118.	78.26
119.	42.54
120.	179.31
121.	147.98
122.	62.10
123.	179.67
124.	108.20
125.	143.43
126.	85.04
127.	240.06
128.	28.84
129.	34.52
130.	416.52
131.	17.50
132.	159.18
133.	219.92
134.	108.81
135.	83.76
136.	199.16
137.	181.71
138.	78.56
139.	65.20
140.	91.97
141.	69.06
142.	136.44
143.	200.08
144.	60.91
145.	58.89
146.	207.61
147.	512.63
148.	37.56
149.	63.32
150.	131.16
151.	142.55
152.	49.82
153.	9.57
154.	40.81
155.	514.30
156.	151.04
157.	34.02
158.	321.70
159.	83.92
160.	115.96
161.	212.17
162.	52.00
163.	142.21

Відділ	Заплатив
164.	196.26
165.	48.86
166.	34.94
167.	190.72
168.	214.66
169.	40.97
170.	166.25
171.	67.04
172.	39.16
173.	100.12
174.	27.37
175.	210.01
176.	230.00
177.	171.68
178.	217.15
179.	277.54
180.	64.59
181.	122.70
182.	184.17
183.	175.24
184.	20.12
185.	79.42
186.	60.51
187.	40.96
188.	60.75
189.	6.82
190.	42.98
191.	161.71
192.	145.66
193.	91.51
194.	45.12
195.	49.72
196.	52.00
197.	34.39
198.	48.32
199.	46.61
200.	212.53
201.	48.46
202.	39.80
203.	30.66
204.	1,385.89
205.	21.41
206.	566.43
207.	82.29
208.	32.46
209.	77.87
210.	71.87
211.	198.61
212.	66.72
213.	310.22
214.	43.40
215.	20.66
216.	27.92
217.	479.81
218.	244.69
219.	428.14
220.	150.55
221.	583.90
222.	34.96
223.	726.92
225.	13.86
226.	96.68
227.	52.44
229.	179.91
230.	255.88
231.	16.26
232.	66.75
233.	43.87
234.	208.03
235.	158.95
236.	178.05
237.	268.91
238.	291.31
239.	348.03
240.	26.46
241.	81.61
242.	123.53
243.	72.68
244.	22.14
245.	126.94
246.	80.45
247.	274.52
248.	69.70
249.	39.30
251.	311.70
252.	136.76
253.	146.72
254.	154.60
255.	61.90
256.	70.10
257.	32.81
258.	30.69
259.	207.64
260.	54.80
261.	41.28
262.	86.45
263.	52.22
264.	91.20
265.	46.46
266.	171.69
267.	101.21
268.	131.94
269.	31.49
270.	258.59
271.	101.46
272.	66.86
273.	196.43
274.	216.71
275.	93.51
276.	332.62
277.	287.51
278.	42.43
279.	24.82
280.	203.32
281.	157.37
282.	19.57
283.	148.87
284.	99.73
285.	16.60
286.	61.92
287.	99.12
288.	337.21
289.	37.39
290.	75.82
291.	192.06
292.	699.33
293.	99.03
294.	47.72
295.	207.81
296.	296.44
297.	16.45
298.	105.25
299.	83.46
300.	144.89
301.	161.29
302.	14.62
303.	88.23
304.	89.52
305.	102.01
306.	78.51
307.	61.64
308.	132.46
309.	40.59
310.	86.77
311.	21.90
312.	102.93
313.	16.36
314.	45.04
315.	24.25
316.	332.88
317.	103.04
318.	133.57
319.	89.04
320.	135.76
321.	103.32
322.	67.23
323.	81.04
324.	200.09
325.	123.67
326.	110.50
327.	105.59

Відділ	Заплатив
328.	24.47
329.	60.14
330.	169.27
331.	66.49
332.	85.22
333.	120.76
334.	305.88
335.	64.93
336.	245.07
337.	21.81
338.	292.38
339.	113.41
340.	19.24
341.	144.91
342.	184.36
343.	94.52
344.	89.29
345.	129.43
347.	134.82
348.	63.80
349.	49.66
350.	161.08
351.	59.43
352.	108.30
353.	53.55
354.	14.51
355.	70.52
356.	29.61
357.	67.46
358.	86.38
359.	37.96
360.	17.69
361.	1,579.32
362.	71.04
363.	127.01
364.	490.87
365.	67.80
366.	25.54
367.	378.22
368.	46.63
369.	266.92
370.	268.28
371.	228.14
372.	71.22
373.	40.23
374.	61.87
375.	129.94
376.	20.96
377.	13.79
378.	31.68
379.	149.56
381.	26.38
382.	36.31
383.	207.67
384.	38.02
385.	315.20
386.	40.10
388.	195.47
389.	24.58
390.	99.65
392.	23.95
394.	22.42
395.	13.87
396.	106.21
397.	22.05
399.	52.83

Відділ	Заплатив
400.	100.75
401.	45.71
402.	16.48
403.	270.00
404.	67.93
405.	108.42
406.	24.60
407.	60.25
408.	30.51
409.	66.43
410.	16.92
411.	45.39
412.	41.36
413.	148.79
414.	66.34
415.	28.64
416.	19.29
417.	14.00
418.	10.33
419.	5.73
421.	50.91
422.	88.51
423.	85.88
424.	13.78
425.	31.02
426.	25.18
427.	82.64
428.	5.12
429.	24.74
430.	14.01
431.	32.88
433.	21.94
434.	37.12
435.	44.61
436.	22.53
437.	38.56
438.	20.93
441.	27.13
442.	29.70
443.	85.74
444.	144.28
445.	14.38
446.	62.56
449.	17.19
452.	31.35
454.	12.69
455.	24.64
456.	129.38
457.	57.19
458.	79.01
459.	13.47
460.	10.26
461.	22.84
462.	26.75
463.	25.66
464.	37.57
465.	20.46
466.	28.52
467.	24.83
469.	115.80
470.	20.82
471.	34.00
472.	23.96
473.	15.55
474.	10.48

Доплачено до місячних вкладо за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду ___ 327.73

З місячних вкладок нових родів обезпечення ___ $56,710.66

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	12.00	229.	8.08
3.	2.42	230.	3.81
8.	98	234.	18.96
19.	1.58	237.	2.68
28.	12.03	243.	18.23
30.	11.32	245.	3.08
33.	7.91	257.	2.84
37.	16.20	262.	1.41
39.	33.17	268.	2.93
65.	14.02	274.	1.49
70.	3.80	275.	14.56
83.	2.86	276.	3.54
90.	12.64	277.	2.02
101.	2.81	278.	1.15
102.	4.96	283.	1.53
106.	7.23	284.	3.37
108.	4.72	286.	36.07
112.	6.53	292.	1.83
117.	4.46	298.	3.05
125.	3.61	305.	8.31
127.	5.65	316.	1.41
139.	2.35	321.	5.01
142.	8.40	322.	1.31
143.	10.49	328.	2.01
147.	28.16	334.	2.28
151.	6.04	335.	6.34
161.	1.92	336.	6.35
170.	6.12	342.	14.57
181.	1.57	345.	2.65
185.	6.68	349.	5.24
189.	3.49	358.	1.62
194.	81	361.	2.48
206.	5.45	367.	3.51
209.	4.26	370.	15.74
216.	13.18	371.	1.30
217.	2.74	384.	28.93
221.	8.20	388.	15.42

З місячних вкладок старого роду обезпечення ___ $ 535.90

З місячних вкладок від членів	$ 57,246.56
Відсотки від бондів	3,672.03
Відсотки від морґеджів	2,675.76
Відсотки від позичок	23,269.18
Чинш від реальностей	12,668.15
Заробок на бондах	4,984.37
Заробок при вiміні американської валюти на канадійську	8.67
Зворот стипендії Омеляна Гладкого, від. 270	175.00
Зворот позичок до народного фонду	49.17
Уневажнена нагорода предсідникам і касієрам відділів У. Н. С.	10.75
З переносу резерви за переписаних членів з молодечого департаменту до старших	275.30
З переносу резерви за переписаних членів зі старого роду до нових родів обезпечення	261.00
Продаж бондів	400,000.00
Сплати морґеджів	6,735.32
Сплати позичок	1,979.77
Сплати нотів	50.00
Разом	$514,061.03

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 31 Кушталo Юрій	$ 500.00
в. 63 Шийка Іван	500.00
в. 106 Ганчар Іван	1,000.00
в. 107 Міщишин Данило	1,000.00
в. 109 Кендзя Михайло	1,000.00
в. 118 Стадник Волод.	1,000.00
в. 130 Паславський Андрій	1,500.00
в. 137 Щодак Федір	750.00
в. 146 Чепак Василь	1,000.00
в. 204 Січак Анна	1,000.00
в. 206 Панків Іван	1,500.00
в. 270 Лютий Андрій	500.00
в. 283 Яськів Анастасія	500.00
в. 276 Музика Петро	1,000.00
в. 292 Кавич Теодора	500.00
в. 292 Листвак Стефан	1,000.00
в. 296 Літинська Франка	1,000.00
в. 326 Матіс Петро	1,000.00
в. 339 Палко Анастасія	1,000.00
в. 370 Вітовський Гавриїл	1,000.00
в. 388 Лебіщак Юлія	1,000.00

Інші виплати посмертного фонду.

Дивіденда для членів обезпечених в нових родах обезпечення	56,511.14
Грошеві звороти	526.40
Втрата на бондах	1,937.50
Перенос резерви за переписаних членів зо старого до нових родів обезпечення	261.00
Зворот відсотків від позички	5.26

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 95 Яремчук Стефан	132.25
в. 137 Грабчук Іван	155.33
в. 300 Рачік Михайло	204.12
в. 361 Гінда Іван	216.00
в. 370 Климковський Петро	243.94

Виплати конвенційного фонду:

Українська Пресова і Книжкова Сп. за друки конвенційних звітів ___ 489.00

Виплати фонду Згоди Братств:

Доплачено до міс. вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду ___ 327.73

Інші виплати:

Виплати на реальностях, а саме: податки, вода, паливо, світло і інші видатки ___ 4,470.36

Запомоги з запомогового фонду:

в. 7 Пухир Марія	25.00
в. 8 Іванчишин Теодор	50.00
в. 18 Глюз Матрона	25.00
в. 20 Ковальчук Анна	25.00
в. 27 Шеремета Текля	125.00
в. 29 Вайпа Михайло	35.00
в. 29 Сторошко Василь	50.00
в. 33 Гнатусько Софія	25.00
в. 38 Балашак Демян	25.00
в. 38 Фецич Микола	35.00
в. 51 Кухар Теодор	35.00
в. 78 Вороняк Антін	35.00
в. 85 Бучинська Анна	25.00
в. 90 Іваникович Анна	25.00
в. 90 Івасіків Павлина	25.00
в. 90 Бугай Тома	35.00
в. 99 Табона Катерина	25.00
в. 102 Брунарський Семен	35.00
в. 102 Качмарчин Микола	35.00
в. 102 Матвіїв Яків	35.00
в. 102 Кардамам Микита	35.00
в. 103 Гатала Андрій	35.00
в. 106 Білінський Стефан	35.00
в. 109 Шука Дорофей	35.00
в. 112 Возьна Марія	25.00
в. 125 Маринів Неля	25.00
в. 125 Скоропад Горпина	25.00
в. 127 Володка Анастасія	25.00
в. 135 Клим Антін	35.00
в. 136 Стець Микола	35.00
в. 147 Цебенко Стефан	35.00
в. 149 Мельник Стефан	35.00
в. 179 Лесів Текля	25.00
в. 179 Якимів Катерина	25.00
в. 194 Марків Анастасія	35.00
в. 194 Ницак Василь	35.00
в. 197 Гельмак Теодор	25.00
в. 202 Кісак Анна	31.00
в. 206 Кава Анна	25.00
в. 208 Стадніp Марія	25.00
в. 216 Шпорлюк Олена	25.00
в. 219 Савчук Августа	25.00
в. 223 Конюх Олена	25.00
в. 229 Маркович Іван	35.00
в. 230 Мисливий Іван	30.00
в. 241 Барилюк Войтко	35.00
в. 256 Скроцька О. Марія	25.00
в. 267 Каплун Марія	25.00
в. 274 Мотилька Анна	25.00
в. 275 Рибак Софрон	35.00
в. 276 Петришак Василь	50.00
в. 280 Цястон Іван	25.00
в. 280 Рубльовський Роман	35.00
в. 280 Теклишин Параска	25.00
в. 281 Гамкало Софія	25.00
в. 283 Фліс Онуфрей	35.00
в. 301 Січевський Кирило	35.00
в. 301 Медзяк Дмитро	35.00
в. 305 Гентош Михайло	25.00
в. 316 Станик Стефан	75.00
в. 326 Піздак Петро	50.00
в. 331 Панчишин Марія	30.00
в. 339 Сорока Марія	25.00
в. 357 Ґуриш Дмитро	50.00
в. 361 Козар Іван	35.00
в. 364 Гуманчук Параня	25.00
в. 372 Радванський Михайло	50.00
в. 379 Плещинець Іван	35.00
в. 413 Урбанський Стефан	25.00

Виплати адміністраційного фонду:

Нагорода для відділових секретарів за перший квартал 1941 р.	7,125.18
Українська Пресова і Книжкова Сп. за орган	3,595.00
Актуар за оцінку грамот і інші праці	1,136.35
Платня головного уряду	825.00
Нагороди за нових членів	633.50
Платня помічних сил	538.85
Чинш за офіси У. Н. Союзу	500.00
Кошти правні	462.00
Лікарі за нових членів	426.00
Кошти подорожі і репрезентації	306.73
Пошта	249.00
Українська Пресова і Книжкова Сп. за праці і друки	165.90
Спортова акція	122.50
Стейтовий податок за помічні сили (unemployment insurance)	117.39
Друк чеків дивіденди для членів У. Н. С.	86.37
Головний лікар	50.00
Федеральний податок за помічні сили (social security)	43.48
Телефон	33.50
Фотографічні знимки членських аплікацій	25.35
Бонд помічних сил	25.00
Рент і направи машин	11.95
Річна вкладка до стейтової доброчинної організації	10.00
Оправа місячних книг	6.50
Печатка для нового відділу У. Н. Союзу	5.75
Вода	5.00
Канцелярійні прибори	3.59

Інвестиції:

Позички членам	24,512.81
Разом	$128,063.73

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем березня 1941 року осталася	$632,120.73
Прихід за квітень	514,061.03
Разом	$1,146,181.76
Розхід за квітень	128,063.73
Готівка з кінцем квітня 1941 року остається	$1,018,118.03

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$1,018,118.03
Морґеджі	1,258,914.35
Бонди	1,696,433.90
Реальности	1,012,451.59
Позички членам	589,414.20
Друкарня і книгарня	13,434.36
Векслі (ноти)	2,625.00
Посвідка від F.H.A. на належність У.Н.С.	405.08
Разом	$5,591,796.51

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$4,873,795.09
Запомоговий фонд	83,319.18
Адміністраційний фонд	170,165.41
Народний фонд	10,760.71
Конвенційний фонд	54,826.56
Резервовий фонд	12,450.27
Посмертний фонд старого роду обезпечення	71,935.90
Contingent Fund for protection of Inv. & Mort.	111,727.50
Фонд Згоди Братств	31,852.08
Сирітський фонд	170,963.81
Разом	$5,591,796.51

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД.

Відділ	Заплатив
1.	5.18
2.	8.32
3.	2.25
4.	1.80
5.	10.80
7.	19.92
8.	11.48
9.	12.40
10.	2.48
11.	11.70
12.	90
13.	9.90
14.	2.48
16.	4.30
17.	4.00
18.	90
20.	8.10
21.	9.23
22.	6.08
23.	2.70
24.	6.07
25.	3.40
26.	2.70
27.	45
28.	5.85
29.	7.90
30.	7.43
31.	4.50
33.	11.70
34.	2.92
35.	1.80
36.	12.60
38.	10.60
39.	16.88
40.	1.80
41.	3.75
42.	7.42
43.	2.50
44.	7.43
45.	13.72
46.	45
47.	4.28
48.	4.75
50.	9.68
51.	15
52.	9.23
53.	3.37
54.	3.82
55.	4.95
56.	11.50
57.	11.70
59.	9.00
60.	1.57
61.	6.98
62.	2.93
63.	35.33
64.	9.20
65.	8.75
66.	3.15
67.	5.40
68.	25
69.	1.58
70.	5.63
71.	3.60
72.	2.48
73.	2.70
74.	6.30
75.	7.90
76.	13.28
77.	5.00
78.	3.82
79.	68
80.	2.49
81.	3.40
82.	2.05
83.	6.30
84.	6.97
85.	18.45
86.	10.60
87.	7.65
88.	1.25
89.	90
90.	11.48
91.	11.70
92.	2.70
93.	70
94.	24.10
95.	2.70
96.	13.30
97.	11.05
98.	4.95
99.	7.90
100.	2.70
102.	21.60
103.	2.70
104.	2.95
105.	4.72
106.	5.18
107.	2.70
108.	1.80
109.	4.73
110.	3.42
112.	10.15
113.	4.28
114.	90

Відділ	Заплатив
115.	2.05
116.	6.75
117.	1.00
118.	2.50
120.	6.30
121.	11.25
122.	2.48
123.	5.62
124.	4.50
125.	9.68
126.	6.08
127.	11.25
128.	2.70
130.	21.75
132.	2.70
133.	2.70
135.	6.75
136.	14.85
137.	9.45
138.	3.85
139.	3.15
140.	6.75
141.	1.35
142.	12.60
143.	6.75
144.	4.20
145.	5.18
146.	3.83
147.	29.47
148.	3.38
149.	4.05
150.	30.00
151.	7.20
152.	68
154.	90
155.	9.25
156.	9.68
157.	1.35
158.	12.38
159.	5.18
160.	3.60
161.	5.20
162.	90
163.	2.70
164.	37.55
165.	7.65
167.	4.95
168.	2.50
169.	25
170.	9.00
171.	9.67
172.	8.78
173.	3.38
174.	5.40
175.	9.45
176.	9.45
177.	5.18
178.	4.95
179.	8.10
180.	11.02
181.	25
182.	3.83
183.	2.47
185.	5.40
186.	6.75
187.	45
188.	6.15
191.	6.75
192.	7.20
193.	2.00
194.	1.13
196.	2.70
198.	90
199.	1.78
200.	18.45
201.	3.83
202.	1.80
204.	149.65
205.	3.15
206.	21.15
207.	2.92
208.	45
209.	90
210.	1.58
211.	8.10
212.	3.15
213.	9.90
214.	90
217.	19.35
218.	6.55
219.	22.95
220.	4.05
221.	35.10
222.	2.43
223.	28.35
225.	3.15
227.	90
229.	9.00
230.	15.97
231.	1.35
232.	4.05
233.	6.53
234.	8.78
235.	9.23
236.	9.22

Відділ	Заплатив
237.	13.05
238.	41.40
239.	36.00
240.	3.60
241.	1.58
242.	10.57
243.	7.75
244.	1.13
245.	4.28
246.	90
247.	8.80
248.	5.85
251.	9.90
253.	4.25
254.	12.83
255.	3.40
256.	3.15
257.	1.35
258.	4.50
259.	7.65
260.	16.05
261.	4.50
262.	3.15
263.	1.35
265.	68
266.	9.68
267.	2.25
268.	4.50
269.	1.35
270.	8.55
271.	7.20
272.	2.25
273.	4.05
274.	11.70
275.	75
276.	11.93
277.	20.93
278.	1.15
279.	1.80
280.	10.35
281.	23.40
282.	1.60
283.	10.60
284.	2.95
286.	1.80
287.	2.47
288.	9.23
289.	3.83
290.	90
291.	10.80
292.	38.47
293.	2.70
294.	1.22
295.	5.40
296.	14.17
297.	68
298.	70
299.	4.50
300.	5.63
301.	2.17
302.	1.00
303.	8.55
304.	9.90
305.	5.85
306.	2.90
307.	45
308.	4.05
309.	90
310.	2.48
311.	1.15
312.	5.28
314.	50
315.	25
316.	15.30
317.	4.95
318.	6.97
319.	9.70
320.	5.90
321.	5.63
322.	45
323.	6.10
324.	2.70
325.	5.18
326.	3.15
327.	3.00
328.	45
330.	13.05
331.	5.65
332.	4.95
333.	7.43
334.	11.13
335.	3.85
336.	6.53
338.	14.18
339.	3.85
340.	68
341.	20.57
342.	6.97
343.	2.88
344.	3.60
345.	6.75
347.	10.58

Відділ	Заплатив
348.	8.35
349.	3.15
350.	5.40
351.	2.50
352.	7.20
353.	3.40
355.	1.58
356.	1.58
357.	1.35
358.	4.25
359.	4.50
361.	93.38
362.	7.70
363.	8.55
364.	14.40
365.	4.50
366.	2.53
367.	8.55
368.	90
369.	14.20
370.	4.50
371.	11.25
372.	4.27
373.	3.60
374.	3.25
375.	6.75
376.	90
377.	68
378.	4.10
379.	6.75
381.	1.15
383.	14.85
384.	4.28
385.	10.37
386.	2.95
388.	13.00
389.	2.25
390.	19.35
392.	90
393.	17.43
394.	90
395.	67
396.	2.48
399.	68
400.	12.15
401.	1.57
402.	1.13
403.	3.83
404.	2.25
405.	3.40
406.	28.13
407.	2.02
408.	2.05
409.	2.70
410.	1.60
411.	82
413.	6.07
414.	9.23
415.	5.63
416.	68
418.	1.35
419.	25
421.	5.00
422.	23.40
425.	1.57
426.	2.98
427.	6.49
428.	1.58
429.	7.20
430.	2.70
431.	1.12
433.	3.15
434.	4.28
436.	2.70
437.	4.48
438.	4.50
441.	3.83
442.	1.80
443.	19.35
444.	3.25
445.	2.02
446.	6.08
449.	2.70
452.	4.73
454.	90
456.	17.25
457.	6.05
458.	12.40
459.	1.13
460.	1.79
461.	3.25
462.	3.83
463.	1.35
464.	3.15
465.	3.60
466.	2.25
467.	4.28
469.	20.03
470.	7.73
471.	83
473.	9.45

З місячних вкладок від членів	$2,905.13
Відсотки від бондів	75.00
Відсотки від морґеджів	391.65
Чинш від реальностей	741.50
Сплати морґеджів	254.96
Разом	$4,368.24

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 30 Митрик Ірина	$ 500.00
в. 120 Тодора І. Йосиф	10.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	148.22
Перенос резерви за переписаних членів з молодечого департаменту до старших	273.06
Виплати на реальностях, податки, вода, паливо, світло і т. п.	343.51

Виплати адміністраційного фонду:

Українська Пресова і Книжкова Сп. за Ukrainian Weekly	475.00
Платня помічних сил	353.70
Актуар за оцінку грамот	225.00
Соціяльне обезпечення помічних сил	44.11
Українська Пресова і Книжкова Сп. за праці і друки	40.72
Канцелярійні видатки на пошту	25.00
Нагорода для відділових секретарів виплачена чеками	9.02
Лікарі за нових членів	9.00
Перенос резерви за переписаних членів з молодечого департаменту до старших	2.24
Виплати на реальностях, податок, вода, паливо і т. п.	79.40
Разом	$2,537.98

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем березня 1941 р. осталася	$81,728.83
Прихід за квітень	4,368.24
Разом	$86,097.07
Розхід за квітень	2,537.98
Готівка з кінцем квітня 1941 року остається	$83,559.09

БІЛЯНС.

Стан чинний

Готівка	$ 83,559.09
Морґеджі	140,180.60
Бонди	206,953.93
Реальности	54,750.92
Позички членам	186.00
Разом	$485,630.54

Стан довжний:

Посмертний фонд	$393,691.67
Адміністраційний фонд	91,938.87
Разом	$485,630.54

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.
М. Мурашко, гол. предс.

Ганс Цбінден.

СХІДНІ КАРПАТИ

Історія про опришка Пігула Попекуна.

(З уст старого оповідача.)

Пігул був старим дідом. Умираючи, бав 119 літ. В молодих літах був він знайомий із Довбушем. Кажуть, що Довбуш зі своїми побратимами ночував раз недалеко Попекуна, що тоді був ще хлопцем. Та ранком мусів Довбуш піти дальше. Попекунові було жаль, що він відійшов. Він пішов за ним, вкрав йому коня та припровадив до себе в „сині гори". Він думав, що Довбуш вернеться за конем. Але Довбуш почув, як далеко в „синіх горах", заіржав кінь. Він знав, що такого коня ніде нема та сказав до своїх леґенів: „слухайте, хлопці, злодій украв опришкові коня, та нехай здоровий краде! Але так само, як він украв його, так і назад приведе". І справді, на світанку, як тільки Довбуш хотів виїзджати, кінь був уже на місці.

Пізніше Попекун став самий славним опришком. На старі літа був він багатим господарем, погодився з людьми й добув собі в околиці велику славу. Був він чоловіком, що все знав і все вмів. Він знав те, про що говорив у церкві священик та вмів усі коляди. Йдучи до церкви, ніс він в обох руках свічки, а в обох кишенях пістолі.

Про цього Пігула оповідав мені мій дідо по матері — Доників — таку подію. Я саме був відвідав його й він оповів мені про Пігула Попекуна ось що:

„Колись, мій сину, як мене вчепилася була нявка й усюди ходила за мною, то я став ходити по всіх знахорах, ворожбитах, а навіть по докторах. Але ніде не міг я найти ліку проти цього. Тоді, порадили мені люди, що в „синіх горах" під Довбушевим каменем пливе вода, що ніколи не висихає й нівідки не випливає. Багато оповідали про цю воду і впевняли, що вона може мені помогти.

Але про неї ніхто, крім опришка Пігула Попекуна не міг дати мені відомости. Бо він, як опришок, часто там ходив і знав усі входи до Довбушевих комор. Ба, він навіть нераз уже й лікувався цею водою.

Одного разу, в неділю, схопився я на рівні ноги та пішов у „сині гори" до Попекуна. Прийшов я до нього, а він сидить на лаві, білий, як молоко.

„Дай, Боже, здоровля" — витаю його.

„Дай, Боже, як вам живеться?" — відповів Попекун.

Я сів коло нього, та й почав говорити про це і про те. Аж тут входять в хату два леґені. Попекун пішов скоро до комори та виніс тарілку повну золотих грошей і три пістолі. Він поклав це все на столі і сказав: — „Ну, хлопці, тепер кожний із вас може взяти собі, що хоче — або гроші або пістолі".

Ми повставали й підійшли до нього, щоби собі щось узяти. Я давно мріяв про рушницю, тому взяв собі пістолю. Але інші хлопці, хап-хап, вхопили по пригорщі щирого золота.

Милий Боже! Як не зверешить на них Попекун. „Ви лайдаки, драби, злодії, чому не взяли ви пістолів, як оцей легінь, щоби чесно заробити собі гроші на панах і жидах. Так, так, ви тільки готове вмієте хапати. О! з вас не буде правдивих опришків, тільки злодії, що обкрадатимуть селян і нам сорому принесуть".

Перестрашені хлопці на лоб, на шию повтікали з хати. Я сів коло Пігула. А він почав оповідати мені про свої молоді літа.

Витягнув ізза пояса мосяжну, невеличку пістолю й каже: „Мій сину, з цеї пістолі застрілив я раз на далекій полонині Судії дванадцять опришків відразу. Це було так:

„Наші опришки посварилися з угорськими, що жили по другій стороні гір. Довго жили вони з ними в незгоді. Наші опришки не хотіли покоритися тим, що за горами, а ті знову не хотіли коритися нашим. Тоді угорські опришки зза гір післали до нас одного леґеня, а цей каже: „Післали мене наші леґені, щоби я візвав вас на двобій на полонину Судії. З вашої сторони має прийти двадцятьчотирьох і з нашої стількиж. І з чиєї сторони більше впаде, та програє. А де менше впаде — там виграють".

На самого Юра — каже Попекун, — вибралося двадцятьчотирьох наших леґенів на цю полонину. Було це так: Ми йшли на полонину з одної сторони гори, а з Угорщини йшли із другої. І стрінулися ми саме на горі Судії. Кожний угорський опришок мав коня. А на коні були бесаги зі золотими попругами й замками. Всі ці мішки були повні червоних дукатів.

Ми станули по одній стороні, а ті по другій. А вийшло так, що вони станули один за другим, а ми кожний окремо, поруч себе. На приказ: „Стріляй", я — каже Попекун — миттю вихопив оцю пістолю зза пояса й потягнув за курок. І так відразу впало 12 угорських опришків. Крім цього згинуло їх ще кількох і ми перемогли. Тоді забрали ми золото, збрую й коні переможених, бо це по звичаї нам належалося.

Від цього часу мусіли угорські опришки слухати наших. Бож ми перемогли.

— І тому це в мене найкраща пістоля" — сказав Попекун. — Потім дістав я від нього чародійну воду й пішов додому. Так оповідав мій дід про Гіґула Попекуна".

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ШІСТЬ МІЛІОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА КВІТЕНЬ 1941 РОКУ

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Фіґурська Аделя.
В. 11. Мецек Вікторія, Мецек Михайло, Мецек Марія, Стадник Володимир.
В. 13. Галайко Іван.
В. 14. Жартин Анна.
В. 17. Максимчак Марія, Плетчій Петро мол.
В. 41. Гарасевят Вікторія, Леньо Іван.
В. 59. Мороз Михайло.
В. 61. Моран Тома мол., Моран Юлія Е.
В. 63. Панчак Марія.
В. 80. Грицик Ірина Галя.
В. 83. Кушіна Ілько.
В. 90. Кімсаль Іван Е.
В. 99. Лукач Петро.
В. 107. Сербін Петро.
В. 121. Капцьо Петро.
В. 123. Михайлів Катерина.
В. 127. Тарчанин Йосиф, Луцишин Іван, Кіналь Мирослав.
В. 130. Дзюма Стефан.
В. 146. Ґадовська Анна, Сіділо Павло.
В. 155. Ханевич Анна.
В. 156. Яцик Вілям.
В. 161. Балик Іван, Юля Андрій.
В. 176. Несевич Мартин.
В. 179. Владика Ґеноефа.
В. 180. Судомір Олена.
В. 204. Носалик Павлина, Писюк Марко, Добрянський Михайло, Городецький Іван, Носалик Анна.
В. 219. Ландяк Василь, Носач Михайло, Клюфас Михайло, Клюфас Йосифа, Носач Никола.
В. 223. Коханевич Марія.
В. 230. Фецич Марія.
В. 237. Шпір Катерина.
В. 238. Бойко Владимир, Бойко Ольга, Вонс Стелля.
В. 254. Платош Антін.
В. 273. Пришляк Іван, Омелянчук Іван.
В. 276. Бізик Іван.
В. 277. Лемеґа Марія.
В. 281. Кудрик Михайло, Басараб Никола, Херів Ксеня, Адамс Станислав.
В. 289. Янус Іван.
В. 293. Мадрас Михайло, Гаврисько Іван.
В. 296. Чушак Анна.
В. 304. Шафран Марія, Завіська Марія.
В. 318. Саюк Павлина.
В. 324. Шостак Йосиф, Шостак Іван, Шостак Вілям, Шостак Марта, Шостак Петро, Шостак Михайло.
В. 339. Рінлій Григорій.
В. 341. Білінський Стефан, Косар Володимир.
В. 343. Самсон Анна, Столяр Марія.
В. 345. Брулярд Іванна.
В. 361. Олексів Анастазія, Ґуральна Марія, Кучма Анна.
В. 388. Лебіщак Мирон.
В. 390. Ґут Станислав.
В. 398. Саган Іванна.
В. 404. Пісечко Юлія.
В. 427. Грицик Адріян, Паньків Юстина.
В. 432. Костюк Михайло, Мазур Лена.
В. 433. Жидовська Стефанія, Жидовський Стефан, Озарчук Іван.
В. 439. Бідочка Анна, Борковський Іван, Вірончак Марія, Курилів Анна, Далик Василь, Семенчук Павло, Хмара Василь, Мороз Теодор, Бас Іван, Скоратко Дмитро, Ганцарюк Евген Томкін, Бас Олекса.
В. 443. Гуменюк Володимир.
В. 450. Комаринська Марія, Липецький Йосиф, Жураковська Неонсій, Жураковський Володимир, Липецька Марія.
В. 452. Лукачик Розалія, Попик Іван Павло.
В. 469. Стадник Василь, Дутка Анна, Бодекевич Олекса, Мельник Михайло о., о. Цимбаліст Антін.
В. 474. Кулик Іван, Кулик Метро.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Ґіґович Йосифа.
В. 10. Хвалик Феня, Хвалик Семен.
В. 11. Коріновський Володимир.*
В. 43. Бульсак Юрій, Ладин Анна, Ладин Меланія, Малинчак Іван,* Малинчак Петро.
В. 63. Дзюган Петро Фред.*
В. 74. Олач Анна, Ґеча Іван.
В. 78. Маціовський Станислав, Мацик Михайло, Ванечук Антін.
В. 84. Гойда Іван.*
В. 96. Федин Анна, Король Анна, Костик Естала К., Костик Марія К., Коваль Володимир, Козак Джерій,* Кріль Андрій,* Мандзяк Марія, Сулик Анна, Сулик Михайло,* Ткач Юрій,* Оленик Йосиф,* Оленик Юстина, Вольчко Семен.
В. 102. Пукач Никола.
В. 127. Бумбар Олена.
В. 143. Олещук Йосиф.
В. 159. Новак Анастазія, Сахрик Григорій.
В. 220. Роздільська Анна.
В. 242. Дубіцький Франко.
В. 276. Ґебет Йосиф.*
В. 304. Барна Михайло, Мигаль Стефан.*
В. 308. Брегін Марія.
В. 318. Глушак Анна.
В. 319. Копяк Григорій, Копяк Тілій, Пащенко Андрій.
В. 347. Палько Михайло.*
В. 361. Вовк Сава.
В. 369. Савчинець Анна.
В. 390. Клозник Іван.*
В. 403. Гавриляк Юрій,* Гавриляк Андрій.
В. 435. Худа Монро.*
В. 444. Драгінда вон Евген, Федоронько Омелян,* Губареф Ефим, Колодко Петро, Токар Йосифа.
В. 452. Лазор Анна.
В. 469. Біленький Михайло.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 83. Терлецька Стефанія.
В. 92. Утринчук Анастазія, Утринчук Петро.
В. 99. Ковалишин Марія.
В. 130. Дзюма Евген.
В. 237. Онуляк Ольга.
В. 321. Звіжанська Зофія.
В. 350. Чубатий Никола.
В. 374. Чопек Марія, Волощук Ілько, Чопек Ілько.
В. 432. Калавур Михайло, Фабян Павло.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 1. Сінгура Іван.
В. 33. Коцоловська Розалія.
В. 204. Рудій Лука.*
В. 361. Рибачук Анна.
В. 390. Сорочак Мирослав.*
В. 398. Костевич Стелля.
В. 403. Зінська Анастазія.
В. 435. Боднар Марія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ.

В. 30. 1 член.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Юрцаба Лешко, Терефенко Юрій.
В. 5. Фіґурський Михайло.
В. 7. Нистрян Марія, Мойсей Анна.
В. 11. Кінаш Ева.
В. 28. Кукла Вілям,* Шимський Никола, Шимська Анна.
В. 31. Феценко Дмитро,* Феценко Ева.
В. 41. Морозович Анна, Морозович Павлина, Терпко Юрій.*
В. 45. Машик Михайло.*
В. 61. Іванець Катерина, Мець Марія.
В. 63. Волсойович Анна, Войчик Михайло.*
В. 74. Липній Ольга.
В. 78. Молочняк Петро.
В. 84. Козак Іван,* Лихач Юрій,* Виґодній Олекса.*
В. 94. Ґерула Марія.
В. 95. Борута Юрій, Токарчук Анна.
В. 99. Балько Михайло, Балько Марія, Балько Стефан,* Лавній Петро, Зінковська Наталія.
В. 102. Боґус Юлія, Ершо Стефанія.
В. 114. Маркович Віктор,* Маркович Йосиф.*
В. 127. Коломон Іван, Коломон Михайло.*
В. 129. Олексів Василь.
В. 158. Талалай Анастазія.
В. 164. Дубіль Іван мол.*
В. 166. Гіряк Володимир.*
В. 167. Шпір Олена.
В. 170. Мушинський Стефан, Деркач Павло, Кузьма Григорій, Кузьма Вікторія.
В. 183. Савіцький Стефан.*
В. 193. Брежінська Елизавета.
В. 203. Чернецька Меланія, Чернецька Наталія, Париш Лотій.
В. 204. Децик Василь, Децик Варвара.
В. 218. Мишкевич Олена.
В. 219. Гришканич Олена, Гришканич Омелян.*
В. 235. Денько Анджела.
В. 239. Дешовій Іван.
В. 275. Шаран Катерина.
В. 276. Надзяк Гаврило, Поліца Йосиф.*
В. 277. Келер Іван.*
В. 284. Хома Йосиф,* Хома Варвара, Хома Михайло 2, Іващук Марія, Іващук Дмитро, Магаць Петро.*
В. 303. Корчок Елизавета, Корчок Юлія, Корчок Меланія.
В. 312. Савчак Катерина.
В. 319. Явор Станислав,* Мацідик Анна, Головчак Дмитро, Пішіль Василь, Вовк Росел,* Коник Росел.*
В. 324. Галічинський Йосиф.*
В. 336. Леганчук Никола, Леганчук Альберт.*
В. 352. Пацановська Іванна.
В. 361. Іваник Михайло,* Реперович Владислав, Палмер Йосиф,* Клупка Марія.
В. 364. Чех Анна.
В. 365. Цесла Павло, Камінська Магдалена, Камінська Марія, Камінський Никола, Малик Анна, Малик Олекса,* Малик Стефан.
В. 400. Моцько Анеля.
В. 405. Даниляк Василь, Даниляк Іван, Таншанин Андрій.
В. 412. Фудзяк Михайло.
В. 420. Тимочко Володимир,* Тимочко Анна.
В. 424. Онищак Олекса.*
В. 433. Дучак Ела.
В. 444. Ґавура Іван, Щербатій Андрій, Горбянський Іван,* Горбянський Петро, Вжесньовський Іван.
В. 445. Корбич Юлія, Шептак Ольга, Цап Анна.
В. 458. Доброміль Данило,* Ковуба Франка.
В. 465. Паристин Стелля.
В. 469. Олексин Стефан,* Слюсар Катерина.
В. 471. Кіш Катерина.
В. 473. Ткач Андрій.*
В. 474. Гусак Ольга.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 25. Онуляк Ольга, Чубатий Никола.
В. 99. Шийка Катерина.
В. 183. Пошивак Меланія, Пошивак Ловій.
В. 191. Ялечко Володимир,* о. Йосиф Ялечко.
В. 210. Дюма Евген.
В. 243. Гасюк Люба.
256. о. Петро Журавецький.
В. 279. Пристанська Ольга.
В. 282. Партика Іван мол.* Партика Ева, Бурко Анна.
В. 394. Звіжанська Софія.
В. 439. Фабян Павло.*
В. 443. Калавур Михайло.
В. 452. Лазор Анна.
В. 463. Кокоруда Дженій.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 5. Сінгура Іван.
В. 33. Коцоловська Розалія.
В. 204. Рудій Лука.*
В. 361. Рибачук Анна.
В. 390. Сорочак Мирослав.*
В. 398. Костевич Стелля.
В. 403. Зінська Анастазія.
В. 435. Боднар Марія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ.

В. 30. 1 член.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 288. Михайлів Анна.
В. 382. Павлик Параска.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗО ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 45. Шманда Теодор.*
В. 76. Олесь Анна.
В. 183. Салович Сузанна.
В. 217. Семчишин Іван.
В. 237. Шпір Катерина.
В. 239. Коцюк Михалина.
В. 263. Соловій Стефан.
В. 270. Баран Олена, Баран Параска.
В. 378. Стецишин Іван.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 28. Горват Марія.
В. 42. Смеркло Дмитро.
В. 106. Павлів Ілько, Гончар Іван.
В. 118. Стадник Володимир.
В. 130. Паславський Андрій.
В. 137. Щодак Федько.
В. 173. Мальковський Василь 2.
В. 179. Войтусишин Мартин.
В. 190. Мощук Анна.
В. 204. Січак Анна.
В. 206. Паньків Іван.
В. 276. Музика Петро.
В. 283. Яськів Анастазія.
В. 292. Литвак Стефан.
В. 296. Літинська Франка.
В. 326. Матис Петро.
В. 388. Лебіщак Юлія.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком квітня 1941 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	28,727
В місяці квітні 1941 р. принято нових	120
В місяці квітні 1941 р. принято наново	61
В місяці квітні 1941 р. принято з переступними листами	15
В місяці квітні 1941 р. принято з інших кляс обезпечення	8
В місяці квітні 1941 р. принято зо старого роду обезпеч.	1
Разом	28,932
В місяці квітні 1941 р. суспендовано	127
В місяці квітні 1941 р. відійшли з переступ. листами	21
В місяці квітні 1941 р. відійшли до інших кляс	8
В місяці квітні 1941 р. відійшли до нового роду обезпечення	1
В місяці квітні 1941 р. відійшли зо зворотом у готівці	10
шли на безплат. продовження	2
В місяці квітні 1941 померли	19
Разом	188
З кінцем квітня 1941 р. в У. Н. С. було дорослих членів	28,744

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі А.	на $ 250	7
В клясі АА.	на $ 500	106
В клясі В.	на $ 750	17
В клясі С.	на $1000	209
В клясі В.В.	на $1500	8
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	489
В клясі О-1000	на $1000	327
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	1
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	3,054
В клясі Р-1000	на $1000	1,558
В клясі Р-1500	на $1500	19
В клясі Р-2000	на $2000	9
В клясі Р-3000	на $3000	1

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	1,830
В клясі Е-1000	на $1000	625
В клясі Е-1500	на $1500	9
В клясі Е-2000	на $2000	5
В клясі Е-3000	на $3000	—

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 250	на $ 250	2
В клясі W- 500	на $ 500	3,326
В клясі W- 750	на $ 750	1
В клясі W-1000	на $1000	3,276
В клясі W-1500	на $1500	24
В клясі W2000	на $2000	9
В клясі W-3000	на $3000	2
В клясі W-ріжні суми		101

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	6
В клясі Т- 250	на $ 250	208
В клясі Т- 500	на $ 500	3,943
В клясі Т- 750	на $ 750	593
В клясі Т-1000	на $1000	8,714
В клясі Т-1500	на $1500	205
В клясі Т-2000	на $2000	54
В клясі Т-3000	на $3000	—
Разом		28,744

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 1. Барна Сандра Джійн.
В. 8. Холовський Михайло.
В. 11. Борсук Вілям Чарлс.
В. 14. Станко Богдан.
В. 17. Філевич Іван, Філевич Михайло мол., Максимчак Долореса Розалія, Максимчак Едвард, Максимчак Михайло, Митич Меланія, Полик Едвард, Куземчак, Шафран Никола, Шафран Павло, Вархола Григорій, Вархола Зофія.
В. 48. Дудек Геральд.
В. 57. Бачинський Іван Андрій.
В. 66. Валис Валерія Джійн.
В. 70. Ляшок Володимир.
В. 86. Добрянська Юлія Анна.
В. 127. Паньків Михайло.
В. 136. Копко Денис Василь.
В. 142. Маркович Олекса.
В. 145. Марчишин Анна, Марчишин Марґарета.
В. 147. Галевич Марія.
В. 176. Дячишин Евген.
В. 179. Полаaська Розалія Марія, Владика Верґенія.
В. 201. Луців Віра.
В. 204. Добрянський Іван 5, Ярема Петро Юрій 2, Кудевич Іван мол., Сайкевич Річард 2.
В. 281. Хмельницький Анна, Дарчук Марія Анна 2, Грицик Іван А. 2.
В. 299. Приставський Никола, Буч Іван, Горошко Стефан.
В. 304. Гаравус Дорота, Мидзян Михайло, Пальґут Іван, Джура Володимир, Джура Іван, Пальґут Дорота.
В. 324. Шостак Павло, Шостак Вілям, Бучко Марта.
В. 339. Дьорка Юрій.
В. 342. Якимів Анна М., Шпак Михайло мол.
В. 359. Плечій Дорота А.
В. 369. Бурій Глорія М., Бурій Лувіс.
В. 371. Коца Джувин.
В. 413. Тонський Тедій, Колот Анна Р., Колот Марія І.
В. 427. Рогожинський Роналд Василь, Гриньска Зофія Евгенія, Поташник Глорія П., Дякін Марія, Савчук Ілїна Анна, Сосяк Глорія Дарія.
В. 429. Прокопович Анна.
В. 439. Баґрій Марія, Баґрій Фред, Бродай Стефанія, Майчос Анна, Майчос Іван, Майчос Володимир, Лещишин Володимир, Боґуш Петро, Боґуш Анна, Гарболінська Лівія, Веселик Роналд, Заразка Евген, Лещишин Марія, Боґуш Василь, Орак Надія, Процюк Мирослав, Семенчук Олена, Семенчук Стефан Іван, Стефура Анеля, Стефура Іван, Вішньовський Богдан, Змяк Вінцентій, Гриценко Марія Віра, Базан Геня Маруся 4, Лазорович Анна 3.
В. 450. Команринський Андрій, Комаринський Павло, Комаринський Данило.
В. 458. Бен Одарка.
В. 459. Будник Антін мол., Будник Павло, Будник Варвара.
В. 468. Семков Силвія Анна.
В. 469. Блюжевський Мирон.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Карпяк Данило.
В. 11. Клим Едвард Іван.
В. 20. Крав Павлина, Крав Карло.
В. 260. Шведик Анна, Шведик Едвард, Шведик Стефанія.
В. 361. Вовк Іван 5.
В. 429. Гоцько Анна, Гоцько Олена.
В. 469. Палечко Мирослав.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 422. Детвілер Анна Марія.
В. 446. Міґус Наталія 2, Міґус Ольга 2.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 3. Матляґа Марія Анна, Матляґа Чарас.
В. 5. Фіґурська Варвара Анна.
В. 18. Глюз Йосиф.
В. 41. Оранч Олена, Оранч Марія, Оранч Анеля, Морозович Марія, Морозович Перла, Морозович Володимир.
В. 59. Бих Юрій.
В. 67. Мигальчик Роберт.
В. 78. Вавращко Ванда, Вавращко Вавіна, Стерник Іван мол.
В. 94. Ґерула Іван.
В. 99. Балько Іван, Балько Анна, Балько Никола, Балько Олена, Балько Емілія.
В. 102. Боґус Марґарета, Боґус Богдан.
В. 121. Матвієнь Теодор.
В. 127. Коломан Дорота.
В. 132. Михалек Леокадя.
В. 164. Паркер Джійн, Райс Марґарета.
В. 193. Пащун Едвард, Пащун Йосиф.
В. 204. Децик Олена, Децик Павло.
В. 254. Річ Франко Тома.
В. 275. Шаран Марія.
В. 277. Следецький Стефан.
В. 280. Трач Іван.
В. 284. Хома Данило, Хома Іван, Хома Михайло мол., Іващук Стефан.
В. 291. Моріляк Адам, Моріляк Вілям.
В. 292. Кирилюк Мирослава, Маланяк Аделя.
В. 343. Онуфрик Дорота, Федун Франко.
В. 347. Проґович Теодор Ф.
В. 359. Сайко Олена.
В. 365. Малик Анна.
В. 369. Мазепа Анна.
В. 371. Вітишин Михайло Богдан, Вітишин Олена.
В. 393. Якимів Йосиф мол., Якимів Катерина.
В. 413. Сейзар Елвіра.
В. 439. Попович Галя 5.
В. 445. Цап Лувіс, Цап Йосиф мол., Цап Селій, Цап Володимир, Шептак Дорота, Шептак Іван.
В. 452. Малюга Михайло, Малюга Стефан.
В. 465. Мілер Тома Генрій, Бобінський Патриця Анна.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 243. Гасюк Стефанія.
В. 390. Ґятас Анна.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 422. Детвілер Анна Марія.
В. 446. Міґус Ольга, Міґус Наталія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 5. Фіґурська Аделя.
В. 80. Грицак Ірина Олена.
В. 83. Кушіна Ілько.
В. 99. Лукач Петро.
В. 155. Ханевич Анна.
В. 398. Саган Іванна.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 180. Судомір Олена.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ЗО ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 142. Маркович Олекса.
В. 236. Ковалевич Олена.
В. 237. Бартиш Елшора.
В. 400. Вус Стефан, Вус Анна.

ДІТИ ПОМЕРЛІ:

В. 30. Митрич Ірина.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком квітня 1941 р. було в У. Н. Союзі дітей членів	9,809
В місяці квітні 1941 р. принято нових	114
В місяці квітні 1941 р. принято наново	20
В місяці квітні 1941 р. принято з переступними листами	—
В місяці квітні 1941 р. принято з інших кляс	5
Разом	9,948
В місяці квітні 1941 р. суспендовано	70
В місяці квітні 1941 р. відійшли з переступ. листами	2
В місяці квітні 1941 р. відійшли до старших членів У. Н. Союзу	6
В місяці квітні 1941 р. відійшли до інших кляс	3
В місяці квітні 1941 р. відійшли зо зворотом у готівці	5
В місяці квітні 1941 р. відійшли на виплачене обезпеч.	1
В місяці квітні 1941 р. відійшли на безплат продовження	
В місяці квітні 1941 померли	1
Разом	88
З кінцем квітня 1941 р. в У. Н. С. було дітей членів	9,860

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В 1-шій клясі за 25 ц. місячної вкладки	6,174
В 2-гій клясі за 50 ц. місячної вкладки	1,692
В 3-тій клясі за 50 ц. місячної вкладки	1,994
Разом	9,860

З кінцем квітня 1941 р. в У. Н. С. було всіх обезпечених 38,604

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за квітень 1941 року суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж квітня 1941 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

ҐЕНЕРАЛ ГОРТ, що був до недавна командантом британських військ, а тепер обняв командування над Ґібральтаром.

ВСЯЧИНА

Весна і випадки.

З весною не тільки приходить нагода на розривки і забави, але також небезпека нещасливих випадків, — як каже Рада Народньої Безпеки, бо випадки збільшаються з хвилею, коли починається праця порядкування дому знадвору.

З коло 32,000 таких випадків в 1939 році, себто за час, коли було зроблено таке обчислення, померло 16,100 людей. Виказано, що впасти зо сходів це найбільш звичайне явище. Потім ішли випадки з причини посовгнення і упадку на доліві, з крісла, стола, високого вікна або драбини. Цих останніх випадків буває найбільше підчас чищення помешкань.

Нещастя через поважні випадки по домах збільшились в порівнанню з переднім роком на пятьсот на протязі 1939 року і майже дорівнювали випадкам на дорогах, де було 32,000 таких нещасливих, що закінчились смертю.

Охоронні міри, які пропонує Рада Народньої Безпеки, це між іншим: ставити поруча при кожних сходах, а особливо в пивницях, не стелити карпетів на вході та при кінці сходів і не ступати по драбині, котра не стоїть цінко на доліві або землі.

Збільшення видавництв.

Після недавно виданої статистики Департаментом Торговлі, виходить, що на протязі 1939 року видано в Злучених Державах 784,987,969 примірників книжок, брошур і мап, цебто 266,913,665 або поверх 50 відсотків примірників більше від 1937 року. Хоч видавництво книжок і мап зменшилось, то за те головну підвишку треба приписати великому зростові видавництв брошур.

Хоч видавництво книжок і мап зменшилось, то зате головна підвишка припадає на великий зріст видавництва брошур. Наукові книжки і брошури, а також видання для молоді, збільшилось числом, але найбільший поступ зробили всі інші брошури, що зросли з 146,313,952 примірників у 1937 році до 456,970,275 у 1939 році. Війна, світові події та велике збільшення ріжної пропаганди причинилось до побільшення видавництва брошур. З книжок від 1937 року збільшилось видавництво релігійних книг, історії, наук, технольогії, розвідок, покажчиків, катальоґів та книжок для молоді. Однак Департамент Торговлі заявляє, що те обчислення зроблено на скору руку і воно може бути не зовсім точне.

Участь Жінок у Вербункових Комісіях.

Урядовці комісії поборової служби у Вашинґтоні згодились приняти жінок за дорадчих членів для реєстрації до поборової служби. Члени дорадчої ради і помічники помагають реєстрантам виповнювати квестіонарі, вносити жалоби та помагають у всяких інших справах. Хоч тисячі жінок приймали участь першого дня реєстрації, цебто 16-го квітня 1940 року, то однак приписи поборової комісії забороняють жінкам бути приділиними до місцевих комісій, апеляційних або медично дорадчих рад.

Звичайно бувало так, що до дорадчої ради реєстрантів входили три адвокати, назначені ґубернатором стейту, а ті знова могли добирати собі помічних членів. Вияснюючи згадані приписи, ґенеральний бригадир Гершій, заступник директора поборової служби, заявив, що не найшов ніяких перепон для здержання жінок від служби як помічні сили. Він теж заявив, що кожна дорадча рада повинна мати помічного члена, котрий розуміється на „переконаних противників військової служби".

Зуби перешкодою військової служби.

Лікарі місцевих комісій Системи Поборової Служби відкинули 32 відсотків з усіх реєстрантів, оглянених перед 31. січня 1941. року, як фізично чи умово нездібні до загальної військової служби. Такий звіт подали урядовці Системи Поборової Служби. Головною причиною відкинення — зіпсуті зуби.

Загальна Рада, — ФЛІС.

Якого роду муки вживають люди?

Ріжні народи вживають ріжних родів муки: І так японці мішають вівсяну муку з меленою корою чатиних дерев і випікають з того великі, плоскі паляниці. На Камчатці роблять хліб з самої ялицевої кори або березової кори, потовкши її попереднo і намочивши в воді. Ісляндці зіскробують мох зо скал і мелють його на муку, з котрої випікають хліб і тісто. У багатьох місцевостях в Італії мелені каштани заступають муку. В Індіях, Арабії, Єгипті й Малій Азії роблять хліб з дурра, роду проса. Араби вживають також муки з дактилевих песток.

ЛЯ ҐВАРДІЯ, нюйорський посадник, що його президент іменував недавно головою ново створеного уряду для цивільної оборони, що має координувати стейтові й місцеві уряди для цілей оборони.